Nr. 3

Zitting van donderdag 30 maart 2023

Voorzitter: de heer J.C. Oostrum, 1ste plaatsvervangend raadsvoorzitter.

Aanwezig zijn de leden: mevrouw A. Alba Heijdenrijk, de heren B.C.S. Bahlmann en A. Boutachkourt, A.H.A. Foppen, D.R.E. van Gammeren en J.P. van der Geest, de dames P. de Groot en E.W.H. Hamann, de heren M.C. Houtepen, A.C. van Houwelingen, J. Klein, A. Koçak en A. Krol, mevrouw G. Metz, de heer J.C. Oostrum, mevrouw J. van Oversteeg, de heer M. de Pagter, mevrouw L.P.W. Pellikaan, de heren P.M. Roeland, N. van Santen, P.C.J. Schefferlie, I. Tekir en D. van Veen, mevrouw T. van 't Westende-de Bijl en de heer C. Van Willigen.

Griffier: de heer H. Sepers.

Tevens aanwezig de heer M. de Boer, de dames E.L. Dansen, A. Mager en M.J. Molengraaf en de heer F. Polatli (wethouders), alsmede mevrouw H. Kromkamp (gemeentesecretaris).

Afwezig mevrouw G. Metz (v.a. 19.35) en mevrouw R.W.J. Melissant-Briene (burgemeester).

*

1. Opening (19.30 uur). 1
2. Ingekomen stukken. 2
3. Vaststellen agenda. 2
4. Vaststellen notulen voorgaande raadsvergadering en parallelsessies. 3
5. Vragenuurtje raadsleden, informatie vanuit college 3
6. Hamerstukken. 6
6.a Benoeming accountant (*2023-848698*) 6
7. Bespreekstukken 7
7.a Actualisatie financiële verhoudingen (*2023-831006*) 7
8. Overzicht begrotingswijzigingen februari 2023 (*2023-854599*) 36
9. Moties vreemd aan de orde van de dag 36
10. Sluiting 51

1. Opening (19.30 uur).

De voorzitter: Goedenavond, dames en heren. Het is half acht en de raadsvergadering van de gemeente Gorinchem kan beginnen. Bij het binnenkomen van de raadsleden zag ik wat verbaasde gezichten, en ik vermoed dat u thuis ook verbaasd kijkt, maar de burgemeester is ziek naar huis gegaan en heeft mij verzocht deze raadsvergadering voor te zitten, en daarvoor ga ik natuurlijk mijn uiterste best doen.
Zoals het gaat bij de opening, heb ik een tekst van René van Dijk gekregen om u een kleine introductie te geven voor de agenda van vanavond. De tekst gaat over discriminatie.
Als we aan discriminatie en racisme denken, dan is Zuid-Afrika niet ver weg. Een overtuigd aanhanger van de apartheid was Albert Kiezer, die als arbeidsmigrant was vertrokken uit Afrika en in Gorinchem woonde van 1923 tot 1937. Hij was hier tandarts

en getrouwd met zijn assistente Willy van der Poel. Zij was een dochter van een leraar aan het gymnasium en aan de HBS, die tevens voorzitter was van de Gorcumse afdeling van de Antroposofische Vereniging. Kijk je nu op de site van die vereniging, dan lees je niets over eventueel racisme van de oprichter Rudolf Steiner.
Albert Kiezer was lid van het Gorinchems Dispuutgezelschap, een heel elitair clubje. In 1927 hield hij daar een lezing over het zogenaamd 'naturellenvraagstuk' in zijn geboorteland. 'Naturellen' waren mensen van kleur. Albert beweerde dat er onderlinge genocide was geweest tussen Hottentotten, Bosjesmannen en Kaffers. Die namen gebruikte hij, wij nu niet meer. Hij zaaide voor zijn alhier invloedrijke publiek het giftige geloof dat vrede, beschaving, en ja: ook arbeidsethos, alleen konden komen van de zijde van witte mensen.
Mondwater en tandpasta waren voor Albert belangrijke bijverdiensten. Maar zijn morele zuiverheid kreeg wel een knauw toen hij zijn vrouw inwisselde voor een twaalf jaar jonger exemplaar en daarmee ook zijn drie kinderen in de steek liet. Zijn zelfverklaarde superioriteit brokkelde helemaal af toen hij met de noorderzon vertrok, in feite naar Zuid-Afrika, met achterlating van veel schulden. Een van de schuldeisers was een gepensioneerde onderwijzeres die haar ondergebit aan hem had afgestaan om gerepareerd te worden. Hij was immers tandarts. Hij had echter het goud uit dat kunstgebit gehaald en meegenomen naar zijn daarmee gezegende nieuwe vaderland.
Tot zover Albert Kiezer. Ik wens u een fijne vergadering.
Ik zie intussen dat bijna iedereen aanwezig is. Afgemeld heeft zich mevrouw Van Oversteeg; zij is onderweg, maar komt iets later.
Hiermee kunnen we het formele deel van de raadsvergadering starten. Eventuele moties en amendementen worden, zodra ze zijn ontvangen door de voorzitter, of digitaal zijn ingediend, aan iBabs toegevoegd. U weet dat u wordt verzocht ze aan de heer Vink toe te zenden.
Rond kwart over acht zullen drie raadsleden de raadzaal verlaten, omdat zij actief bezig zijn met de ramadan. Ze zullen dan ongeveer twintig minuten nodig hebben om even de iftar te genieten, een maaltijd die ze gedurende de ramadan nuttigen direct na zonsondergang. Ik zie dat inmiddels ook mevrouw Van Oversteeg is binnengekomen, dus we zijn compleet. De vergadering wordt overigens niet onderbroken voor de iftar.
Afwezig in deze vergadering is uiteraard de burgemeester. We wensen haar van harte beterschap en hopen haar snel weer terug te zien.

2. Ingekomen stukken.

Zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming wordt besloten conform de door de agendacommissie geadviseerde afdoening.

3. Vaststellen agenda.

De voorzitter: Dames en heren. Van de vorige raadsvergadering is een motie vreemd aan de orde van de dag doorgeschoven naar deze vergadering. Het betreft een motie over het antidiscriminatiebeleid en zal als agendapunt 9 aan de agenda worden toegevoegd.

De agenda wordt aldus vastgesteld.

4. Vaststellen notulen voorgaande raadsvergadering en parallelsessies.

De notulen van de raadsvergadering van 23 februari 2023, alsmede de verslagen van de parallelsessies 230202 I&O Nationale woon- en bouwagenda en Regionale Realisatieagenda, 230309 B&A Extra budget voorzieningengebouw Lingehaven, 230309 I&O Avond van het wonen, 230309 I&O Integraal huisvestingsplan onderwijs, 230309 I&O Taalonderwijs, 230316 I&O B&A Actualisatie financiële verordening, 230316 I&O B&A Benoeming accountant, 230316 I&O Opvang Oekraïners, 230316 I&O Stand van zaken implementatie afvalbeleid, 230316 I&O Wijziging WMO verordening, 230323 B&A Wijziging WMO verordening, 230323 I&O Toekomstvisie Caribabad en 230323 I&O Uitbreiding parkeergarage Kweeklust, worden zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming ongewijzigd vastgesteld.

5. Vragenuurtje raadsleden, informatie vanuit college

De voorzitter: Als eerste vragensteller heeft zich aangemeld mevrouw Metz van Stadsbelang. Ik constateer dat de heer Klein de vraag zal stellen.

De heer Klein: Bedankt voorzitter. Het is een ‘last minute’-invalbeurt, dus ik zal proberen de vraag zo goed mogelijk te verwoorden. De fractie van Stadsbelang constateert een bepaalde vorm van verwaarlozing of verpaupering in onze stad, in stegen en de openbare ruimte. Wij zijn heel benieuwd hoe het college hiernaar kijkt. Waar we met die verpaupering op doelen, zijn onder andere de overvolle prullenbakken en bijplaatsingen, maar ook in de stegen en de straten, waar het gewoon schots en scheef is, waardoor er ook ongelukken kunnen gebeuren. Verder constateren we groene aanslag op straatnaamborden en lantaarnpalen, waar een opfrisbeurt volgens ons geen kwaad kan. Als Stadsbelang maken we ons zorgen voor over deze verwaarlozing, of verpaupering, en het aangezicht van onze stad. We hebben in de afgelopen tijd al veel bezoekers gehad, dat aantal zal waarschijnlijk nog steeds toenemen en wij zouden toch graag zien dat onze stad en onze binnenstad een fraai uithangbord blijft voor onze gemeente. Kortom, is het college hiervan op de hoogte en is het college bereid hieraan iets te gaan doen? Zo ja, hoe denkt het college dit te bereiken?
Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel, meneer Klein. Ik merk op dat mevrouw Metz inmiddels de zaal heeft verlaten, waarschijnlijk wegens ziekte, en zij zal ook niet terugkeren. Wethouder Polatli heeft een antwoord op deze vragen.

Wethouder Polatli: Dank u wel, voorzitter. In de Fiximeldingen zien we geen uitschieters: 120 meldingen per maand, waarvan de top-4 bestaat uit zwerfafval, afval naast de container, kapot wegdek en kapotte verkeersborden. De nr. 1 is kapotte wegdekken en dat komt omdat er vorig jaar geen asfaltonderhoudsronde is geweest. Aanstaande zomer gaat dit wel gebeuren. Er is wel beperkt budget beschikbaar voor asfaltonderhoud. De Zwerfafvalmonitor, de Waardlandenschouw en de Afvalbakkenscan hebben niet uitgewezen dat Gorinchem verpauperd of verwaarloosd zou zijn. Wel ziet het college verschillen op het gebied van schoon, heel en veilig in de stad, maar, nogmaals: geen verwaarlozingen. We herkennen de aanslag op borden, palen, bruggen en civiele kunstwerken door de stad heen. Dus we herkennen wel wat, maar niet alles.

Is het college bereid hier iets aan te doen en, zo ja, hoe? Ik moet u vragen om nog één dag geduld te hebben. In het collegeprogramma kunt u dan zien dat we als college wel aandacht hebben voor dit soort zaken. Ik ga er voor de rest niet op in, omdat jullie dat morgen allemaal krijgen. Ik kan wel zeggen dat we aan de slag gaan met de benodigde inhaalslag om de stad schoon, heel en veilig te maken. Dat is dan wel de veiligheid op het gebied van struikelen, straatwerk, fietspaden en wandelpaden.
In november 2022 is er een schouw geweest, in samenwerking met Waardlanden. Wij blijven dit soort monitors en schouwen periodiek uitvoeren. Op aandachtspunten als grof zwerfvuil in de beplanting zullen we scherper toezien, samen met Waardlanden. We spreken periodiek met Waardlanden over de scores en hoe hierop in te spelen, en ook de zwerfvuilmonitor zullen we blijven inzetten. De aanslag op straatnaamborden, verkeersborden en palen zullen we aanpakken via de lijn zoals ik net heb aangegeven met Stadsbeheer en de extra inzet, die jullie morgen te zien zullen krijgen. Maar de aandacht heeft het in ieder geval wel: schoon en heel veilig in het algemeen.
Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Het woord is vervolgens aan de heer Tekir van D66, met mondelinge vragen over een puntensysteem voor eerlijke toewijzing van sociale-huurwoningen.

De heer Tekir: Voorzitter, dank u wel. Het is voor veel woningzoekenden een nachtmerrie: je staat jarenlang ingeschreven voor een sociale-huurwoning, maar maakt nauwelijks kans omdat tientallen anderen langer staan ingeschreven dan jij, en mensen die soms helemaal niet op zoek zijn naar een huis. Dit zorgt voor uitzichtloze situaties voor veel woningzoekenden. Gelukkig zien we elders in het land dat dit systeem volledig op de schop gaat, zoals in Amsterdam. Daar geldt vanaf dit jaar niet alleen maar de inschrijftijd als criterium, maar ook de mate waarin iemand actief reageert op vrijgekomen woningen, of de persoonlijke situatie van de woningzoekende. Een veel bredere afweging dus om de woningen eerlijker te verdelen. De fractie van D66 zou dit bredere puntensysteem dan ook graag willen verkennen voor de gemeente Gorinchem, en het liefst voor de hele regio. Daarom willen wij de onderstaande vragen stellen.
1. Heeft het college kennisgenomen van het nieuwe puntensysteem uit Amsterdam en hoe kijkt het hier tegenaan?
2. Is het college het met D66 eens dat een dergelijk puntensysteem eerlijker is voor woningzoekenden die dringend op zoek zijn?
3. Is het college bereid om de invoering van een dergelijk puntensysteem samen met POORT6 te verkennen? En als dat niet het geval is, horen we graag waarom niet.

Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, meneer Tekir. Dit is een vraag waarop waarschijnlijk antwoord kan worden gegeven door mevrouw Dansen. Ik nodig mevrouw Dansen uit naar het spreekgestoelte.

Wethouder mevrouw Dansen: Dank u wel, voorzitter. Het college heeft inderdaad kennis genomen van het nieuwe puntensysteem voor sociale-huurwoningen, zoals in januari ingevoerd in de regio Amsterdam. Hiermee krijgen huurders met weinig of geen inschrijftijd meer kans. Met actief zoeken kun je ook nog extra zoekpunten krijgen en

woningzoekenden in bepaalde situaties kunnen ook extra punten krijgen. Er staan leuke filmpjes over op YouTube, waar je helemaal kunt nakijken hoe het werkt. Nadat het systeem half januari ingevoerd is, samen met POORT6, houden we de resultaten van dit systeem natuurlijk in de gaten. We hebben het er eerder deze maand ook al over gehad tijdens de Avond van het wonen. Aan de hand van de resultaten worden eventueel vervolgstappen genomen. Ik moet wel zeggen dat eventuele aanpassingen in het puntensysteem, als we dat gaan doen, ook op Woongaardniveau zullen moeten plaatsvinden. Daar kan POORT6 niet individueel in besluiten, ook wij niet. Dat moet je met alle betrokkenen bij Woongaard doen. Om het iets helderder te maken: we kijken hoe het gaat met dat puntensysteem, want dat weten we nu nog niet, en als wij denken dat het best een idee is dat we ook hier zouden willen toepassen, dan nemen we dat op met de andere corporaties binnen Woongaard en de andere gemeenten, om te kijken wat die ervan vinden, en dan kunnen we verder.
U hebt ook gevraagd of wij vinden dat het nieuwe puntensysteem eerlijker is. Dat is een gewetensvraag, en hoewel ik wel houd van gewetensvragen, is dit wel een lastige, want je kunt er van twee kanten naar kijken. Iemand die dringend zoekt en daardoor eerder een woning krijgt zal het wellicht eerlijker vinden, maar mensen die wel serieus zoeken, maar toch lang ingeschreven staan omdat ze een bepaalde woning zoeken, zullen het misschien juist niet eerlijk vinden. Dus ik vind het lastig om daar een definitieve mening over te geven. Ik denk dat het in sommige gevallen een oplossing zou kunnen bieden, maar dat het ook weerstand zou kunnen oproepen bij andere mensen.
Tot zover.

De voorzitter: Dank u wel, wethouder Dansen. De heer Tekir.

De heer Tekir: Dank u wel, voorzitter. Dank voor de heldere en vooral ook openlijke beantwoording. Fijn ook dat de resultaten in Amsterdam worden gevolgd. Daar is dit systeem in januari ingevoerd. Kunnen we dan rond de zomer resultaten verwachten als raad, op basis waarvan we vervolgstappen kunnen zetten in Gorinchem?

De voorzitter: Wethouder Dansen.

Wethouder mevrouw Dansen: Dank u wel. Rond de zomer lijkt mij eerlijk gezegd erg vroeg. Er zijn natuurlijk best wel bewegingen binnen zo'n woongebeuren als in Amsterdam, maar je moet ook wel even kijken wat daarmee aan de hand is, of het werkt en of het geen weerstand oplevert. Ik zou eerder denken aan een jaar dan aan een halfjaar, voordat je echt een oordeel kunt hebben, maar ik ben best bereid om er over een jaar serieus over in gesprek te gaan met POORT6.

De voorzitter: Dank u wel, wethouder.
Wethouder Molengraaf heeft laten weten graag gebruik te willen maken van het vragenuurtje in het kader van de beantwoording van een toezegging. Wethouder Molengraaf.

Wethouder mevrouw Molengraaf: Voorzitter, dank u wel. Het betreft toezegging 384, en voor het geval u die niet meer helemaal scherp op het netvlies heeft: die gaat over de planning van de brug over het Kanaal van Steenenhoek. In de raadsvergadering waarin

de herinrichting van de Banneweg is besproken heb ik D66 een toezegging ter zake gedaan en daarover wil ik nu kort iets zeggen, want het zou wel heel veel werk zijn om er een RIB over te schrijven. In de mobiliteitsvisie is een onderzoek aangekondigd naar de inpassing van een brug voor gemotoriseerd en langzaam verkeer, die is voorzien in de periode 2025-2030 en de realisatie van zo'n brug in 2030-2035. Nu is dat natuurlijk heel grofmazig, zou je kunnen zeggen. Eigenlijk komt het erop neer dat de ontwikkeling van de brug samen oploopt met de herontwikkeling van het gebied Schelluinsestraat. Dat is niet geheel onlogisch, maar er is nog niet een heel gedetailleerde planning voor die brug. Heel kort geleden is verkend of zo'n brug technisch überhaupt kan, en dat lijkt inderdaad te kunnen. Omdat de brug en de herontwikkeling van de Schelluinsestraat zo innig verbonden zijn, lijkt het ons als college goed u voor te stellen daarvoor binnenkort een I&O te plannen, waarin we u zullen meenemen in de stand van zaken, en daar kan de brug gelijk in meegenomen worden. Het is ons idee om dat niet alleen met u als raad te doen, maar ook met alle belanghebbende ondernemers die in dat gebied bezigheden hebben. En dan brengen we u helemaal op de hoogte.

De voorzitter: Dank u wel, wethouder Molengraaf.

6. Hamerstukken.

6.a Benoeming accountant (*2023-848698*)

De voorzitter: Hoewel dit een hamerstuk is, heeft de heer Tekir laten weten hierbij nog even stil te willen staan. Het woord is aan de heer Tekir.

De heer Tekir: Voorzitter, dank u wel. De aanleiding voor het voorstel is het feit dat de benoemingstermijn van de huidige accountant afloopt. Daarom is een aanbestedingstraject gestart waarin we op zoek zijn gegaan naar een nieuwe accountant voor de gemeente Gorinchem. Daarover heeft zich een werkgroep gebogen, bestaande uit zowel betrokkenen uit het ambtelijk apparaat als vanuit de raad en het college: vanuit de raad ikzelf en de inmiddels vertrokken oud-collega Wim den Hartog. Dat traject heeft geleid tot een vrij duidelijke uitkomst, moet ik zeggen. Voorgesteld wordt de partij die nu wordt voorgelegd te benoemen voor een periode van vier jaar, waarbij we ook meteen de optie meegeven, althans voorstellen, om die termijn twee keer met twee jaar te verlengen. We willen daarmee de volgende raad in staat stellen even ervaring op te doen met de accountant en niet al in het eerste jaar van aanstelling op stel en sprong aan de slag te laten gaan met een vrij zwaar aanbestedingstraject. Daarmee ontstaat de keuze om halverwege de periode eventueel die afweging te maken en op zoek te gaan naar een volgende accountant.
Voorzitter. Volgens mij kan ik het hierbij laten. De vragen die eerder in B&A zijn gesteld, zijn beantwoord. Als er verder nog vragen zijn, hoor ik die graag.
Ik zou tot slot de leden van de werkgroep van harte willen bedanken. Het was een zorgvuldig en pittig traject, moet ik zeggen, in tijd die we erin hebben gestoken. Ik hoop dat we daar de komende jaren de vruchten van mogen plukken met een nieuwe account, die de controle van de jaarrekening mag uitvoeren.
Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, meneer Tekir. Namens de hele raad dank ook ik de werkgroep, waarvan de heren Tekir en Den Hartog deel hebben uitgemaakt.

Zonder hoofdelijke stemming wordt hierna conform het voorstel van burgemeester en wethouders besloten.

7. Bespreekstukken

7.a Actualisatie financiële verordeningen (*2023-831006*)

De voorzitter: Vanavond is er eigenlijk maar één bespreekstuk, en wel de actualisatie van de financiële verordeningen. Bij bespreekstukken hebben we de afspraak om niet de vorige vergaderingen over te doen, ook niet de B&A-sessie, kort uw punt te maken en niet te herhalen wat al gezegd is, kortom: houdt u zich zoveel mogelijk bij de kern van de discussie waarover u het wilt hebben, anders zal ik moeten ingrijpen. U kent mij: ik ben een van de rekkelijken, maar niet vanavond! Het woord is als eerste aan de heer Tekir namens D66.

De heer Tekir: Voorzitter, wederom dank. Wie had gedacht dat een aanpassing van deze verordening appeltje-eitje zou zijn, lijkt vanavond bedrogen uit te komen. Waarom? Omdat er een vrij principiële discussie schuilt onder een van de wijzigingen die het college voorstelt. Het college stelt namelijk in deze verordening, artikel 5 lid 4, voor om een belangrijke raadsbevoegdheid over te hevelen naar het college, te weten de bevoegdheid om met budgetten te schuiven tussen programma's. Het college had deze bevoegdheid al voor verschuivingen bínnen programma's, maar niet tússen programma 's. Dat laatste is ook niet zo gek, want het budgetrecht behoort natuurlijk enkel toe aan de gemeenteraad. Waarom is dat zo belangrijk? Omdat de gemeenteraad bepaalt hoeveel geld er naar cultuur gaat, of naar onderwijs, of naar mobiliteit, en ga zo maar door. De gemeenteraad legt daarmee ambities vast die zijn gekoppeld aan verschillende beleidsdoelstellingen. Op het moment dat die bevoegdheid overgaat naar het college en het college bij plussen en minnen zelf gaat schuiven, dan is de raad niet meer aan zet en heb je als raad ook geen grip meer op het begrotingsproces. Dat komt er eigenlijk op neer dat je als raad voortaan alleen nog maar 'ja' kunt zeggen tegen een totale begroting van, pakweg, 163 miljoen euro, en het college vervolgens alle succes wenst. Binnen die 163 miljoen euro heeft het college daarna namelijk vrij spel.
Voorzitter, laat ik hier kort en bondig over zijn: een zichzelf respecterende raad moet dat gewoon niet willen. Dat heeft niets te maken met vertrouwen of wantrouwen richting het college, maar alles met een voldongen besef van je positie als raad en als raadslid. Wat is het budgetrecht nog waard als we straks alleen nog maar gaan over de totaalbegroting? De ogenschijnlijke waarborg dat die verschuivingen budgetneutraal moeten zijn en binnen bestaand beleid moeten passen, is, met alle respect, kletskoek. Want dat is het per definitie als je de totaalbegroting als enig kader neemt. Nu zult u misschien ook denken: waar komt deze wijziging nu ineens vandaan? De eerlijkheid gebiedt mij te zeggen dat wij in de fractie die vraag ook hadden. Het antwoord op die vraag is best interessant, want het is geen wettelijke ontwikkeling, of iets wat heel Nederland al doet. Nee, het heeft alles te maken met de invoering van de zogenaamde rechtmatigheidsverantwoording. Het college is vanaf 2024 verplicht om verantwoording af te leggen voor de naleving van

allerlei regels voor het financiële reilen en zeilen van de gemeente. En aangezien het college nu al zo nu en dan schuift tussen programma's, is er op dit moment, hoe gek dat ook klinkt. sprake van begrotingsonregelmatigheid.
Dus, voorzitter, we overtreden de regel eigenlijk nu al. Je zou denken dat je er dan voor zorgt dat je de regel niet meer overtreedt, dat je je wel aan de regel houdt, maar nee: in plaats daarvan heffen wij nu de regel op door alle bevoegdheid dan maar naar het college te brengen. En dat is volgens mij de wereld op z'n kop. Die rechtmatigheidsverantwoording is niet voor niets bedacht. Vanaf 2024 verschuift de controle op de rechtmatigheid van de accountant naar het college. Dan moet je daar als gemeentebestuur ook op een correcte manier invulling aan geven, anders hollen we niet alleen het budgetrecht uit, maar bij voorbaat ook al de rechtmatigheidsverantwoording, en dat is niet hoe D66 wenst om te gaan met de checks and balances binnen dit gemeentebestuur.
Nou, wat blijkt, voorzitter? Er is nóg iemand die vindt dat dit zo niet kan, en dat is de accountant. Ik heb in de aanloop naar deze vergadering de accountant gevraagd naar zijn oordeel over deze overdracht. Hij schrijft daarover, en ik citeer: *"Volgens ons is in de wet geregeld dat de raad gaat over de allocatie van middelen over de programma's. Deze bevoegdheid ligt bij de raad en kan niet worden overgedragen aan het college."* Ik heb hem expliciet gevraagd of ik dit mocht delen, en dat was het geval. Hij verwijst vervolgens naar enkele bepalingen uit de Gemeentewet waaruit dit blijkt. Hoe dan ook, nog los van de onwenselijkheid ligt hier dus ook een voorstel dat helemaal niet kan. Het bevreemdt mij dan ook dat het college dit soort zaken niet vooraf even toetst.
Ik kom tot een afronding, voorzitter. De vraag is: hoe nu verder? Ik pak dan even de discussie hierover terug uit de gecombineerde I&O/B&A. In essentie komen daar twee invalshoeken uit naar voren: enerzijds de wens om als raad grip te houden op de begroting en anderzijds ook wel het begrip om het college enige handelingsvrijheid te bieden. Daar is vervolgens een compromis uit voortgekomen dat, denk ik, recht doet aan beide invalshoeken. Dat compromis hebben D66, Democraten Gorinchem, CDA en de Partij van de Arbeid vertaald naar een amendement, waarin we voorstellen om het college de gewenste bevoegdheid te verlenen, en wel tot een bedrag van 60.000 euro. Daarmee is de raad nog altijd aan zet bij substantiële afwijkingen en krijgt het college de nodige armslag om te handelen. Het goede nieuws is dat dit ook kan volgens de accountant.
Tot slot. Het oordeel van de accountant werpt eerlijk gezegd ook wel een beetje zijn schaduw op de overige wijzigingsvoorstellen. Wat ik begrijp, is namelijk dat al deze zaken niet zijn afgestemd met de accountant. Het is daarom ook geen overbodige luxe om alle wijzigingsvoorstellen hoe dan ook nog een keer te bespreken met hem, ook al is het achteraf. Ik hoor graag of het college daartoe bereid is.
Dank u wel.

Amendement A1: Houd grip op het begrotingsproces
De raad van de gemeente Gorinchem,
in vergadering bijeen op donderdag 30 maart 2023;
behandelend het agendapunt 'Actualisatie Financiële verordening';
stelt voor artikel 5, lid 4 uit de Financiële verordening als volgt te amenderen:
'Het college is bevoegd om budgettair neutraal, passend binnen bestaand beleid, te schuiven tussen programma's tot € 60.000'.
Motivering
In artikel 5, lid 4 van de Financiële verordening wordt voorgesteld om de bevoegdheid die raad

heeft om te schuiven tussen programma's ongelimiteerd over te hevelen naar het college. Die bevoegdheid had het college al voor verschuivingen binnen programma's, maar (nog) niet tussen programma's. De indieners van dit amendement vinden een ongelimiteerde overheveling van deze raadsbevoegdheid onwenselijk. Het schuiven tussen programma's is tot op heden niet voor niets enkel voorbehouden aan de gemeenteraad. De integrale afweging tussen verschillende ambities vindt immers plaats in de raad. Oftewel: de raad bepaalt welk bedrag we besteden aan cultuur, mobiliteit of economie – om maar enkele voorbeelden te noemen. Tegelijkertijd erkennen de indieners van dit amendement dat enige handelingsvrijheid door het college wenselijk is tot een bedrag van € 60.000. De hoogte van dit bedrag sluit dan mooi aan bij de autorisatie die op andere plekken in de Financiële verordening wordt gehanteerd. Bij substantiële verschuivingen – bedragen vanaf € 60.000 – is de raad dan nog steeds aan zet en houdt daarmee grip op het begrotingsproces.

De voorzitter: Dank u wel, meneer Tekir. De woordvoerder namens ChristenUnie/SGP, de heer Krol. Intussen wordt het amendement op iBabs geplaatst.

De heer Krol: Dank u wel, voorzitter. Het bespreken van financiële verordeningen is niet een onderwerp dat heel veel harten heel veel sneller doet kloppen, dus ik zal het beperkt houden, niet in de laatste plaats omdat collega Tekir volgens mij ook heel duidelijk heeft aangegeven dat we het budgetrecht van de raad serieus moeten nemen. Er zijn dus wel verschillende standpunten nodig op dit onderwerp; dat blijkt maar. Ik wil mede namens Stadsbelang, VVD, Gorcum Actief en SP ook een amendement aankondigen, dat een iets andere lading heeft dan het amendement dat de heer Tekir introduceerde. De motivatie is dat ten opzichte van het voorliggende raadsvoorstel dit amendement de positie van de raad versterkt door expliciet te maken dat het aangaan van financiële verplichtingen door het college op grond van een schuif tussen programma's pas aan de orde kan zijn nadat de raad dit via een maandwijziging heeft geautoriseerd. Het college dient een dergelijke schuif uit te leggen in een toelichting bij de maandwijziging, zodat dit goed herkend kan worden door de raad en desgewenst bespreekbaar gemaakt kan worden. Het college behoudt de gewenste ruimte om bij een schuif tussen programma's binnen de geldende budgettaire- en beleidskaders de reguliere besluitvormingsroute over te slaan en daarmee tijd, geld en overleg te besparen. Het college zet deze ruimte in om te knallen voor onze stad.
Ik denk dat er best een interessante discussie te voeren is over de verschillen tussen de twee amendementen, maar dat is misschien iets voor de tweede termijn. Ik wil wel aangeven dat je soms ook geïnspireerd kunt raken door elkaar in voorbereidende sessies. Zo werd ik geïnspireerd door de wijze woorden van een ervaren en rekkelijk politicus in zijn conclusie naar aanleiding van B&A, en ik citeer: *"Ik begrijp het standpunt van de heer Tekir, maar ik zie aan de andere kant dat het college wel ruimte moeten hebben om te kunnen werken. Ik ga uit van een verstandig college."* En de slotzin: *"Dus ik denk dat als het college gebruikmaakt van deze mogelijkheid, dat evengoed vermeld moet worden in de maandwijziging."* Ik had bijna overwogen om het amendement de titel te geven 'Ode aan onze nestor', maar ik heb het toch maar niet gedaan – het zou nu zeker ongemakkelijk zijn geweest! –, maar ik zie uit naar de steun van de PvdA voor dit amendement.
Dank u wel.

Amendement A2: De raad laat budgetrecht niet vallen, biedt het college ruimte om te 'knallen'!
De raad van de gemeente Gorinchem,

in vergadering bijeen op donderdag 30 maart 2023;
stelt voor:

1. De financiële verordening gemeente Gorinchem 2023 vast te stellen, met inbegrip van de volgende aanpassingen:
   Art. 5.4
   Was: Het college is bevoegd om budgettair neutraal, passend binnen bestaand beleid, te schuiven tussen programma's.
   Wordt: Het college is bevoegd om in de maandwijziging ex lid 11 van dit artikel voorstellen te doen om budgettair neutraal, passend binnen bestaand beleid, te schuiven tussen programma's.
   Art. 5.11
   Was: De financiële consequenties van raadsvoorstellen worden verwerkt in een begrotingswijziging (de maandwijziging). In de maandwijziging worden collegebesluiten opgenomen, waarin, passend binnen bestaand beleid, budgetneutraal wordt geschoven tussen programma's.
   Wordt: De financiële consequenties van raadsvoorstellen worden verwerkt in een begrotingswijziging (de maandwijziging). In de maandwijziging kunnen collegevoorstellen worden opgenomen, waarin, passend binnen bestaand beleid, budgetneutraal wordt geschoven tussen programma's. In de maandwijziging worden dergelijke collegevoorstellen voorzien van een toelichting.

Onder handhaving van voorstellen 2 t/m 6.
Motivatie
Ten opzichte van het voorliggende raadsvoorstel versterkt dit amendement de positie van de raad door expliciet te maken dat het aangaan van financiële verplichtingen door het college, op grond van een 'schuif' tussen programma's, pas aan de orde kan zijn nadat de raad dit via een maandwijziging heeft geautoriseerd (aanpassing art. 5.4). Het college dient een dergelijke 'schuif' uit te leggen in een toelichting bij de maandwijziging, zodat dit goed herkend kan worden door de raad en dit desgewenst bespreekbaar gemaakt kan worden (art. 5.11).
Het college behoudt de gewenste ruimte om bij een schuif tussen programma's (binnen de geldende budgettaire en beleidskaders) de reguliere besluitvormingsroute over te slaan en daarmee tijd, geld en overleg te besparen. Het college zet deze ruimte in om te 'knallen' voor onze stad!

De voorzitter: De heer Tekir.

De heer Tekir: Ja, ik zou toch nog twee toelichtende vragen willen stellen. In uw amendement volgt u de lijn van het college, waarbij u zegt dat het goed zou zijn als het college die verschuivingen toelicht in de maandwijziging. Maar als je overgaat tot overdracht van deze raadsbevoegdheid kan dat volgens de accountant helemaal niet. Hoe kijkt u daartegen aan? Wilt u dan alsnog uw amendement in stand houden?
Vraag twee. In de B&A-sessie is in mijn beleving door de wethouder ook al toegezegd dat de maandwijzigingen sowieso verrijkt zouden worden met toelichtingen. Het lijkt me ook gek dat we dat tot op heden niet hebben gedaan, maar goed, die toezegging is gedaan, dus waarom wilt u dit nog eens bevestigen in een amendement?

De voorzitter: Dank u wel. De heer Krol.

De heer Krol: Dit behelst niet alleen een aanpassing van artikel 5.11, maar ook van artikel 5.4, en met de wijziging in artikel 5.4 wordt aangegeven dat het college bevoegd is om in de maandwijziging van het artikel voorstellen te doen en dat dus uiteindelijk pas na de autorisatie van de maandwijziging het college bevoegd is om daar ook juridische verplichtingen op aan te gaan. Dat is een verschil ten opzichte van het voorstel van het college.

Als het gaat om de toevoeging dat gevraagd wordt om een toelichting in de maandwijziging: je zou kunnen zeggen “we gaan uit van de toezegging van de wethouder”, die ik ook tussen neus en lippen gehoord heb en die wellicht ook deze avond bevestigd zal worden, maar het gaat hier niet om een eenmalig iets. Elke keer als er sprake is van zo’n schuif tussen programma’s willen we dat toegelicht hebben. Ik weet hoe dat gaat met toezeggingen, dat heeft niks met vertrouwen te maken, maar er kan bijvoorbeeld een nieuw college zitten en toezeggingen raken in de vergetelheid. Daarom is het goed om dit dan ook als afspraak gewoon vast te leggen in de verordening.

De voorzitter: Dank u wel. De volgende spreker is de heer Van Veen van Stadsbelang.

De heer Van Veen: Dank u wel, voorzitter. In de eerste plaats alle egards aan uw adres voor de invalbeurt. Waarvan akte.
Het RVS Financiële verordening, Verordening accountantscontrole en de Verordening doelmatigheid en doeltreffendheid van de gemeente Gorinchem. Een hele mondvol, voorzitter. Deze verordeningen worden periodiek geactualiseerd als het nodig is op basis van landelijke wetgeving en/of praktische ervaringen. Het doel is dan ook om te kunnen beschikken over geactualiseerde verordeningen waarin de bevoegdheden van de raad en het college en de financiële kaders zijn vastgelegd. Mooi.
Wat ons opviel, en wat tijdens de B&A iedereen opviel, is de toevoeging in de financiële verordening onder artikel 5 lid 4 “Het college is bevoegd om budgettair-neutraal, passend binnen bestaand beleid, te schuiven tussen programma’s”. In eerste instantie kun je daar als raad heel gestrest van raken. We raken iets kwijt waar we misschien geen grip meer op hebben. Een gehoord argument was dan ook: overheveling van bevoegdheden, maar als raad beter in control, met andere woorden: iets weggeven om er uiteindelijk beter van te worden. Dat komt bij mij hetzelfde over als dat mijn vrouw na een tien jaar durende broer/zus-relatie voorstelt om een keer naar een parenclub te gaan, om vervolgens als echtpaar beter naar elkaar toe te groeien. Ik zie daar normaal gesproken geen heil in, om mijn vrouw mee te nemen.
Voorzitter. Naast volksvertegenwoordigers stellen we ook kaders vast en hebben wij als raadsleden een controlerende functie. Om deze taken zo goed mogelijk uit te kunnen voeren, wil je natuurlijk zo weinig mogelijk gaan schuiven met bevoegdheden tussen de raad en het college. Aan de andere kant moet je ook vertrouwen geven aan het college en wil je het speelveld voor de uitvoerbaarheid ook zo ruim mogelijk houden voor het college. Om zo goed mogelijk beslagen ten ijs te komen, heb ik mij verder verdiept in wat nu eigenlijk de gevolgen zijn van deze aanvulling. Mijn conclusie is dat er eigenlijk zaken worden vastgelegd die daarvoor helemaal niet vastgelegd waren. In het verleden werd door het college ook geschoven tussen programma’s. Het college ging daarbij een verplichting aan en het werd heel summier als maandwijziging op de raadsagenda gezet. Geen haan die er naar kraaide. Dit werd ook gewoon klakkeloos afgehamerd. Als de raad het niet had gedaan, stond het college wel voor een voldongen feit.
Wij hebben het amendement “De raad laat budgetrecht niet vallen, biedt het college ruimte om te knallen’ mede ingediend. Ik heb zelf een heel andere beleving van het begrip ‘knallen’, maar dat zegt waarschijnlijk meer iets over mij dan over de ChristenUnie/ SGP! Maar even ter zake. Door middel van dit amendement worden verschuivingen binnen programma’s in een collegevoorstel voorzien van een toelichting. De raad kan dan nog

afhameren, of er iets van vinden, en pas na afhameren gaat het college de verplichting aan.
Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, meneer Van Veen, voor uw bijdrage. De heer Houtepen namens de VVD.

De heer Houtepen: Dank u wel, voorzitter. Zonder te veel in herhalingen te willen vervallen, wil ik kort onze eerste indruk geven bij de drie verordeningen die voorlagen en de wijzigingen daarin. Die indruk was dat het op zichzelf een prima voorstel is, waarin vooral de bestaande werkwijze wordt geformaliseerd. Ik denk, in aansluiting op de heer Krol over het amendement dat is ingediend, dat dat ook voor alle andere wijzigingen geldt. Als we op een bepaalde manier werken is, is het, denk ik, zeker goed om dat ook gewoon op schrift te stellen.
In de B&A-sessie kwamen we met z'n allen vrij snel tot de kern van de wijziging in de financiële verordening, waar we het nu ook voornamelijk over zullen hebben. In beginsel willen wij best wel wat vrijheid meegeven aan het college, binnen de meegegeven kaders uiteraard, maar uiteindelijk hebben we ook gemeend dat de controle door de raad, die volgens het voorstel op dit moment pas achteraf zou plaatsvinden, niet geheel wenselijk is en niet voldoende recht zou doen aan het budgetrecht van de raad. Wij denken dat het amendement dat wij mede ingediend hebben zal resulteren in een goede werkwijze, waarin we een beetje de balans zoeken tussen een praktische benadering op procedureel gebied en het budgetrecht van de raad. Als het amendement wordt aangenomen, gaan we misschien net iets anders werken dan we gewend zijn, maar laten we dat ook vooral proberen en scherp zijn op de uitkomst en de ervaringen daarmee.
Dank u wel.

De voorzitter: Wel dank u wel, meneer Houtepen. Als volgende spreker heb ik staan de heer Foppen namens de SP.

De heer Foppen: Voorzitter, dank u wel. De SP kijkt terug op een geslaagde I&O en B&A-sessie, al heeft die bij de een misschien tot iets andere inzichten geleid over parenclubs en knallen dan bij de ander, maar goed. In de sessie spitste de discussie zich eigenlijk toe twee punten binnen de financiële verordening: allereerst de indexatie van diverse bedragen, waarmee de inflatie is verwerkt en de bedragen worden teruggebracht tot het huidige prijspeil, en ten tweede de ruimte en de handelingsvrijheid die het college heeft om te schuiven tussen programma's. Hoewel over het eerste punt brede overeenstemming was, ontstond over die ruimte voor de handelingsvrijheid toch wel enige discussie. Zo ging het debat vooral over de mate van de ruimte van het college om budgettair-neutraal te schuiven tussen de programma's. Zoals wij tijdens de B&A ook benoemd hebben, is de SP van mening dat het college voldoende ruimte moet hebben om te werken, maar dat anderzijds de raad in de maandwijziging voldoende informatie moet krijgen, opdat de raad een goede en scherpe beslissing kan maken.
Het amendement van ChristenUnie/SGP dienen wij mede in, omdat door dit amendement de rol van de informatievoorziening binnen de maandwijziging expliciet wordt gemaakt en hiermee hopelijk de informatievoorziening verbetert en in stand blijft.

Wat betreft het amendement van D66 om de bevoegdheid van het schuiven te beperken tot € 60.000 euro, wachten wij even het advies van de wethouder af. Wij zijn benieuwd hoe zij over die hoeveelheid denkt.
Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, meneer Foppe. Het woord is aan mevrouw Van Oversteeg namens het CDA.

Mevrouw Van Oversteeg: Voorzitter, dank u wel. Financiële verordeningen is nou niet per se iets waar mijn hart heel veel sneller van gaat kloppen, ik beperk me dan ook tot het bespreken van de amendementen, en met name natuurlijk waar de amendementen op zien: artikel 5 lid 4. Met een viertal punten wil ik aanstippen hoe wij als CDA hierin staan.
Allereerst: het betreft hier het raken van het fundamentele recht van de raad, het budgetrecht, en naar onze mening ook de kaderstellende rol van de raad. Want het is ons ook heel veel waard om op het moment dat wij een begroting vaststellen met elkaar ook een bewust besluit te nemen waarom we zoveel miljoen in programma X zetten en zoveel miljoen in programma Y. Daarom zijn we in principe tegen het voorstel zoals dat nu in de financiële verordening is vervat. Maar omdat wij ook begrijpen dat het college de wens heeft om enige speelruimte te hebben, willen we toch kijken of we daarin wat tegemoet kunnen komen. Dus toen werd voorgesteld om het te maximeren tot € 60.000, dachten we: nou vooruit, liever niet, maar als het dan toch moet, dan maar met een maximum. Wat mij daarbij wel erg verbaast, is het door zeker twee collegeleden veel gebezigde zinnetje ‘geld volgt beleid’. Bij zo’n overheveling tussen programma’s kan ik dat gewoon niet volgen, want dan moet je maar beter begroten. Ook zag ik dat in B&A is opgemerkt dat snel om grote bedragen gaat. Dat is mijns inziens een reden temeer om langs de raad te gaan. Om die reden kunnen wij ook niet meegaan met het amendement dat door onder andere ChristenUnie/SGP is ingediend, omdat die ongelimiteerde overdracht naar onze mening echt in strijd is met ons budgetrecht.
Het tweede punt: strijdig met de wetgeving. De heer Tekir heeft dat net al aardig uitgelegd…

De heer Krol: Voorzitter bij wijze van interruptie. Sorry, het duurde even, maar ik moest het even laten bezinken. Uw oordeel over ons amendement zou juist zijn op het moment dat we achteraf, zeg maar, via de maandwijziging, geïnformeerd zouden worden, maar in het amendement is echt voorzien dat een collegevoorstel pas geëffectueerd wordt na autorisatie door de raad, via het stemmen over de maandwijzigingen.

Mevrouw Van Oversteeg: Precies daarmee wordt eigenlijk mijn argument onderstreept dat wij liever helemaal niet instemmen met deze financiële verordening. Wij vinden namelijk dat de raad hier altijd over zou moeten gaan, ten principale.

De heer Van Veen: Maar de raad gaat er toch over? Op een gegeven moment wordt een collegevoorstel gedaan, maar het college is dan nog geen verplichting aangegaan. Wij kunnen het dan afhameren, of er iets van vinden. Dus wij gaan erover.

Mevrouw Van Oversteeg: Ja, dat klopt en wij hebben liever dat de raad er altijd over blijft gaan, dus dat wij überhaupt niet instemmen met deze financiële verordening, dat wij

dit voorstel dus überhaupt niet hebben te amenderen en dat, als het dan moet, dan maar om kleine bedragen, maar dat we dat dus altijd gewoon allereerst voorgeschoteld krijgen en niet via een maandwijziging, maar gewoon zoals het hoort. We hebben iets begroot, het moet er dan blijkbaar toch op een andere manier uit, dien dan maar een voorstel in en dan kijken we ernaar en beoordelen we dat op zijn palmares.
Het tweede punt: strijdig met de wetgeving. De heer Tekir gaf dat al aan en dat ga ik niet herhalen, maar er kwam wel een vraag bij mij naar boven, namelijk: wat zijn hiervan dan de juridische consequenties? Als wij nu een financiële verordening aannemen die duidelijk strijdig is met de Gemeentewet, wat zijn daar dan de juridische consequenties van, even los van de vraag of we dat überhaupt moeten willen? Nou, ik kan u alvast verklappen dat wij dat niet willen. Graag zie ik daar ook een antwoord op van het college, om ons daarin mee te nemen. Wij hebben daar vast wat huiswerk voor gedaan, met de vraag of we dat dan voor vernietiging moeten aandragen bij het ministerie van BZK, ja of nee. Wij horen graag wat de juridische consequenties zijn voor een verordening die strijdig is met wetgeving.
Het derde punt is tegelijk ook een vraag: voor welk probleem is dit eigenlijk een oplossing? De voorgaande sprekers leken te insinueren dat dit al staand beleid is, dat het een hoop ellende oplost en veel meer flexibiliteit geeft. Ik zag zelfs in de notulen van de B&A-sessie staan dat nu op bepaalde dossiers echt doorgepakt kan worden. Ik zou graag zien dat er doorgepakt wordt, samen met de raad, maar ik zou ook graag horen welke besluiten of praktijkvoorbeelden er de afgelopen maanden of jaren zijn geweest waarin het zo lastig was om langs de raad te gaan. Misschien weten andere raadsfracties dat, mij is dat niet bekend, maar ik sta ervoor open om me te laten verrassen.
Het vierde punt, en naar mijn mening het allerbelangrijkste, is dat we als raad echt goed in positie moeten zijn. We hebben daar in dit huis al meerdere keren met elkaar over van gedachten gewisseld, bij de vorming van de coalitie, bij de installatie van het college, het werken met een raadsagenda, met de thema's daarvoor, en juist daarom zouden we hier zo scherp op moeten zijn. Om die reden wil ik toch eventjes twee oud-raadsleden aanhalen, de raadsleden, Wientjes en Barth, die zich op dit onderwerp echt in hun spreekwoordelijke politieke graf zouden omdraaien.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Van Oversteeg. Het woord is aan de heer Schefferlie namens Democraten Gorinchem.

De heer Schefferlie: Voorzitter, dank u wel. Allereerst complimenten aan de heer Van Veen die het met dit doorgaans ultrasaaie onderwerp toch nog voor elkaar weet te krijgen om parenclubs en knallen naar voren te halen. Het blijft wonderlijk en even wonderlijk is dat de heer Houtepen, die na hem kwam, zei niet in herhalingen te willen vallen. Maar goed. We vinden het wel een belangrijk onderwerp, want het budgetrecht van de raad is natuurlijk wel heel fundamenteel, en daar zou je eigenlijk heel voorzichtig mee moeten zijn. Als je al speelruimte hebt om binnen programma's te schuiven, vind ik het een beetje raar dat je zo'n fundamenteel recht eigenlijk ter discussie stelt om tussen programma's te kunnen schuiven. Dat wil dus eigenlijk zeggen dat je binnen een heel programma al nergens meer ruimte hebt kunnen vinden om nog iets te schuiven en dat je dat zelfs tussen programma's moet gaan doen. Normaal gesproken zou je zeggen dat je dat wel ziet aankomen, en wat let je dan om daar een goed gesprek over te voeren, voordat je dat

fundamentele recht eigenlijk op een onmenselijke manier ter discussie stelt? Nou zou je nog kunnen zeggen dat het budgetrecht formeel bij de gemeenteraad blijft, alleen materieel is het natuurlijk wel zo dat het verlegd wordt van de raad naar het college, dat mag handelen, in ieder geval iets doen waar we liever zelf nog over gaan. Behalve dat je er principieel eigenlijk al niet blij van zou moeten worden, vind ik dat nog extra het geval omdat er in deze raadsperiode ook nog geen collegeakkoord is. De coalitie heeft daar ruim de tijd voor genomen. We zijn overigens zeer benieuwd naar het proces dat daar kennelijk in loopt en wat er straks uitkomt. Maar normaal gesproken heb je dat natuurlijk in het begin van een raadsperiode en dan heb je in ieder geval een heel fundamenteel moment gehad als raad om belangrijke keuzes te maken over het beleggen van je financiële middelen. Want alle starterswoningen, waar bijvoorbeeld Stadsbelang zo'n promotie mee maakte, die zouden komen, hoe verhouden zich die tot alle mooie ambities in het IHP dat eraan komt? En zo kun je nog een hele rij noemen. Normaal gesproken kaart je dat wat af in het begin van de periode vol ambities, en dat is nog niet gebeurd. Daar kijk ik natuurlijk vol belangstelling naar uit, maar juist dan, als we nog niet eens in die gelegenheid zijn geweest als raad, vind ik dat we ons wel heel erg ontarmen als we dan ook nog eens een keer zeggen ”nou, weet je wat, het meest fundamentele recht, het budgetrecht van de raad, gaan we op deze manier maar een stukje wegzetten”. Dat zouden we zeker niet willen.
Voorzitter, dan nog wat verwonderingen in de zijlinie. Ik vind het heel bijzonder dat, als er zo'n fundamenteel raadsvoorstel, zo'n wijziging eigenlijk, wordt ingebracht, als je het raadsvoorstel bekijkt, daar eigenlijk niet eens deze wijziging zo wordt opgelicht. Je moet in de verordening duiken om daar achter te komen. Het is nog niet eens van een toelichting voorzien. Hoe kan het nou dat we dat niet heel expliciet en open in dat voorstel zelf ook openbaar maken? Want openbaarheid en openheid zijn juist zo belangrijk als je dit soort mutaties überhaupt al verzint.

De heer Krol: Voorzitter, bij wijze van interruptie. Volgens mij is in de voorbereidende sessie het ambtelijk apparaat uitgebreid gecomplimenteerd vanwege de duidelijke stukken, inclusief stukken met mutaties, dus dit deel ik niet.

De heer Schefferlie: Nee, dat klopt, en dat deel ik dan zeker niet, want als u bijvoorbeeld in dat stuk kijkt naar de risico's, dan staat er: niet van toepassing, en dat terwijl zo'n beetje de hele oppositie zich nu zorgen maakt over de risico's die dit voorstel met zich meebrengt. Ik mis er gewoon wat nuances en wat afwegingen in die het voorstel wat schoner hadden gemaakt, om een goede beoordeling te maken.
Ja, voorzitter, en dan nog het amendement van de ChristenUnie/SGP. Ik moet u zeggen: ik werd best wel blij van de titel, “Laat het college knallen”. Nou, dat is eigenlijk muziek in mijn oren….

De heer Krol: Nogmaals bij wijze van interruptie: dit genoegen heb ik u graag gedaan. Ik had bij wijze van spreken al de aantekening gemaakt: hier gaat de heer Schefferlie een opmerking over maken!

De heer Schefferlie: Ja, dat klopt. Het is alleen jammer dat dit uw beste idee is van het hele verhaal. Maar ik kom er graag bij u op terug, wie weet kunt u mij een handje helpen. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, meneer Schefferlie. Ik constateer dat geen andere leden van de raad het woord wensen. Ik heb wethouder Molengraaf driftig mee zien schrijven. Ik denk dat zij antwoord op al uw vragen heeft en ik geef haar dan ook graag het woord namens het college.

Wethouder mevrouw Molengraaf: Voorzitter. Waar een, je zou haast zeggen: ultra saai stuk, niet allemaal toe kan leiden! Ik heb het een en ander over een parenclub langs horen komen en dat het college moet gaan knallen. Dat klinkt allemaal heel heftig. Ik ga proberen enige duidelijkheid in het verhaal te brengen.
In ieder geval kan ik constateren dat de opmerkingen in de gecombineerde I&O/B&A-sessie van de heer Tekir over artikel 5 lid 4 ons eigenlijk allemaal op een bepaald spoor hebben gezet, want er zit inderdaad een spanning in tussen het budgetrecht van de raad en de vrijheid van het college om te schuiven. En zoals het nu in de verordening is opgenomen wordt die spanning eigenlijk niet op een goede manier opgelost. Het staat er nu in, omdat we inderdaad zelf als college met die rechtmatigheid aan de slag moeten, dus dan moet je dit soort dingen ook vastleggen, want het gebeurde al. Elke maand was er een maandwijziging, niet elke maand kwam zo'n verschuiving voor, maar die zijn er wel geweest. In 2022 zijn er bijvoorbeeld een aantal verschuivingen geweest, en dan ging het vaak tussen budgetten die van overhead naar sociaal domein gingen, of naar het Bureau Sociaal raadslieden, eigenlijk programma's die toch wel iets met elkaar te maken hebben. Achteraf gaf de raad daar dan een klap op, als de maandwijziging als laatste punt van de raadsvergadering werd vastgesteld.

Mevrouw Van Oversteeg: Voorzitter, mag ik een verduidelijkende vraag stellen bij het voorbeeld dat de wethouder aanhaalt?

De voorzitter: U mag bij wijze van een interruptie een vraag stellen.

Mevrouw Van Oversteeg: Kan zij ook duiden hoe groot die wijzigingen dan waren?

Wethouder mevrouw Molengraaf: Dat waren meestal niet echt hele grote bedragen; ze lopen van ongeveer € 10.000 naar € 25.000, dat soort bedragen. Dus het zijn geen miljoenen. Dan zou bij mij ook wel iets gaan kriebelen van: goh, dan moet ik de raad toch eigenlijk ook wel meenemen. Dat lijkt me vrij logisch. En daar zit inderdaad die principiële discussie in van het budgetrecht van de raad, want de raad kon dan eigenlijk alleen nog maar achteraf daar iets van vinden en het college zou in problemen gebracht zijn als de raad had gezegd "nou, deze maandwijziging accepteren wij niet", want dan was het college al een verplichting aangegaan en hadden we een probleem. Dus een hele goede opmerking, waarvoor ik u dankzeg. Het heeft bij ons ook een denkproces op gang gebracht. Nu wil ik wel even heel scherp de knip maken – want u hebt de accountant gebeld – tussen wat het college nou wel mag doen en wat niet. Het college mag wel de raad voorstellen om met een budget te schuiven tussen programma's, maar het budgetrecht is aan de raad. De raad moet er uiteindelijk een klap op geven, dus ik ben het niet met u eens als u zegt "dit principe mag niet", zoals het bijvoorbeeld in het amendement verwoord is. Wij denken dat dat wel mag en dat dat niet tegen de wet is.

De voorzitter: De heer Schefferlie.

De heer Schefferlie: Het is duidelijk wat u zegt, maar ik ben dan wel benieuwd wat u vindt van de onderste zin in het amendement, waarin staat dat het college wel mag afwijken van het reguliere besluitvormingsproces. Als je daarvan namelijk afwijkt, gaat die redenering niet meer op.

De voorzitter: De wethouder.

Wethouder mevrouw Molengraaf: Ik weet niet precies op welke zin u doelt met "afwijken van het reguliere besluitvormingsproces".

De heer Schefferlie: Het staat in het amendement van ChristenUnie/SGP en wekt bij mij de indruk dat het hier zo wordt afgesproken en dus het reguliere besluitvormingsproces wordt, maar dat het college er ook nog van mag afwijken als het zo uitkomt. Dat vond ik heel moeilijk.

Wethouder mevrouw Molengraaf: Ik zie dat zo snel niet staan, maar dat ga ik even opzoeken, dus daar kom ik op terug.
D66 zegt heel principieel "wij willen dit gewoon helemaal niet, maar wacht even: onder de 60.000 euro willen we het wel". Dat vind ik een hele rare, want u zegt eigenlijk: wij vinden dat dit principieel niet kan, en de accountant bevestigt ons daarin – ik ben dat niet met u eens, maar oké, dat is wat u zegt – en vervolgens dient u een amendement in dat het onder 60.000 euro wel mag. Dat vind ik raar en daar hoor ik dan graag een toelichting op.

De heer Tekir: Dat wil ik graag meteen doen, voorzitter, want het heeft alles te maken met de principiële discussie die we hier aan het voeren zijn. Zoals in de B&A-sessie ook aangegeven, staan wij op het principiële standpunt dat de raad het budgetrecht heeft en moet behouden. Tegelijkertijd hebben wij begrip voor uw wens om enige handelingsvrijheid te krijgen om bepaalde verplichtingen aan te gaan, want daar gaat het wel om. Op het moment dat die bevoegdheid is overgedragen, mag het college verplichtingen aangaan. Dus het is een compromis waarin we u een uitkomst bieden waarmee u wel aan de slag kunt en tegelijkertijd de raad altijd aan zet blijft als het gaat om substantiële bedragen. Dat is de afweging die wij hebben gemaakt en het compromis dat wij voorstellen. Wat ik eigenlijk niet zo goed begrijp, en dan kom ik bij mijn interruptie, als vraag. U geeft aan dat u het niet eens bent met de accountant. Op het moment dat collegeleden dat soort teksten bezigen, moet je volgens mij al alert zijn, want die accountant toetst op wetgeving. In dit geval toetst hij aan een van de meest primaire wetten waar wij ons aan hebben te houden, en dat is de Gemeentewet. Op basis van de Gemeentewet zegt de accountant: "wat u nu voorstelt, om die raadsbevoegdheid over te hevelen, kan niet en mag niet". Ik hoor u zeggen dat u het niet eens bent met de accountant, maar die discussie hoef je hier niet te voeren. De accountant geeft aan dat dit niet kan en wij als raad hebben volgens mij de accountant, aan wie wij een opdracht verstrekken, te volgen, om later niet in juridische problemen te komen.
Dank u wel.

De voorzitter: De wethouder.

Wethouder mevrouw Molengraaf: Voorzitter. Ik heb niet gezegd dat ik het niet eens ben met de accountant. Ik ben het niet eens met uw interpretatie van de accountant. De accountant zegt dat de begrotingswijziging een bevoegdheid is van de raad, en dat erken ik hier ook. Sterker nog: ik geef aan dat wat nu in de financiële verordening staat die spanning oplevert en dat uw amendement die spanning niet oplost, omdat je dan die schuif- en wijzigingsvaststelling niet uit elkaar haalt. Het amendement van ChristenUnie/SGP doet dat wel. Dat zegt: college, jullie mogen die schuif wel voornemens zijn en aankondigen in de maandwijziging, maar wij als raad willen daar de klap op geven, en dat is volgens mij ook wat de accountant precies zegt. U moet die twee dingen uit elkaar halen, maar u gooit ze door elkaar heen.

De heer Tekir: Voorstel, ik was al bang dat we in een soort interpretatiediscussie terecht zouden komen. Om dat te voorkomen, heb ik de accountant niet gebeld, maar gemaild, en dan krijg je ook gewoon antwoord. De accountant schrijft dat deze bevoegdheid bij de raad ligt en niet overgedragen kan worden aan het college. De raad bepaalt de programma-indeling en de budgetten daarvan. Wat wel kan, is dat de raad vooraf de overschrijdingen van de lasten sanctioneert tot bijvoorbeeld € 60.000. Wat dan een goede grens is, is weer onderdeel van het debat. Dat is letterlijk wat hij schrijft in zijn mail. Mogelijk vindt u € 60.000 niet voldoende, maar ik heb eens gekeken naar de afgelopen maandwijzigingen en de laatste keer dat u een verschuiving hebt gedaan tussen programma's was in februari '23 en dat ging om een bedrag van € 10.000. Daarvóór was het in januari 2023 en dat ging om een bedrag van € 29.000, dáárvoor weer november '22, met twee verschuivingen: € 25.000 en € 16.000. Met andere woorden, met die € 60.000 aan begrenzing krijgt u eigenlijk alle ruimte om aan de slag te gaan. En in de woorden van mevrouw Van Oversteeg begrijp ik oprecht niet welk probleem u nog meer wilt oplossen als wij nu al een oplossing bieden voor de verschuivingen die u op dit moment al uitvoert.

De voorzitter: Uw punt is helder, meneer Tekir. De wethouder.

Wethouder mevrouw Molengraaf: Voorzitter. Ik stel vast dat de accountant eigenlijk precies zegt wat het amendement van ChristenUnie/SGP aangeeft. Met uw amendement los je het principiële vraagstuk niet op. Dat is het probleem, dat hebben we geconstateerd, ik ben het met u eens dat daar een probleem ligt. Ik ben het ook eens met de accountant dat het college niet aan het budgetrecht van de raad mag komen, maar wel aan de raad mag voorstellen om te schuiven tussen programma's vooraf, en dat is wat het amendement ChristenUnie/SGP zegt: vooraf vragen wij of de raad het goed vindt dat wij dit bedrag schuiven tussen overhead en sociaal domein, en u geeft dan een klap op de maandwijziging. Ik kan het niet duidelijker maken, volgens mij ligt het daar heel scherp.

De voorzitter: Mevrouw Van Oversteeg.

Mevrouw Van Oversteeg: Dan zou ik graag aan de wethouder willen vragen hoe zij het kwalificeert dat zij ons primair een voorstel voorlegt dat überhaupt niet toelaatbaar is en dat een amendement eigenlijk moet repareren.

Wethouder mevrouw Molengraaf: Ik heb al gezegd dat dit al gebeurde en tot nu toe heeft de accountant er ons bij de controle nooit op gewezen dat dit tegen de

rechtmatigheid is. Wij hebben het schuiven tussen de programma's willen formaliseren, omdat het al gebeurde, dus in de financiële verordening opgenomen. In I&O en B&A zijn we met elkaar tot het punt gekomen dat we zeggen: eigenlijk zit hier nog teveel spanning op en zet je de raad teveel achteraf. Nou, je komt tot een inzicht. Dat lijkt me de bedoeling van wat we hier aan het doen zijn.

Mevrouw Van Oversteeg: Zou het u dan niet hebben gesierd dat u de verordening had aangepast, zodat ze wel kloppend was, in plaats van nu te gaan harrewarren over twee amendementen, waarvan het een het ander wel of niet in stand zou kunnen houden, terwijl van het besluit dat wij hierover vanavond moeten nemen vooraf al duidelijk dat wat daarin staat eigenlijk niet kan en mag.

Wethouder mevrouw Molengraaf: Wij hebben u niet bewust een waardeloos voorstel voorgelegd waar dingen in staan die wettelijk niet mogen. Wij hebben gemeend dat dit een goede manier was om een aantal dingen die al gebeurden te formaliseren, zodat wij daarmee in de rechtmatigheid geen problemen zouden kunnen krijgen. In I&O/B&A heeft de heer Tekir daar heel scherp de vinger bij gelegd en ook anderen – de nestor werd al aangehaald – hebben gewezen op het spanningsveld tussen de wens om het college de ruimte te geven en de vraag hoe dat op een goede manier te regelen valt. Ik heb ook met de heer Tekir mailcontact gehad over de vraag hoe we dit op een goede manier zouden kunnen doen. De heer Tekir heeft een amendement gemaakt en ook ChristenUnie/SGP heeft een amendement gemaakt. Volgens mij is dat het gewone politieke handwerk als er een voorstel komt waarvan je zegt: dat kan beter. Dat is wat hier gebeurt.

Mevrouw Van Oversteeg: Ik wil wel graag een onderscheid maken tussen een voorstel dat beter kan en dat je amendeert met iets waarvan we denken dat dat op meer draagvlak rust, of een wat betere oplossing is, dan een voorstel dat in zijn eerste vorm gewoon niet kloppend was. Het is mooi als dat met een amendement kan worden opgelost, maar dan vind ik de discussie daarover wat misplaatst.

De voorzitter: De wethouder, ter afronding denk ik.

Wethouder mevrouw Molengraaf: Ik ben het daar niet mee eens, maar goed.

De voorzitter: De heer Houtepen.

De heer Houtepen: Ik wil daar toch nog even op inhaken, want in de B&A-sessie had ik de indruk dat werd vastgesteld, zoals ook de wethouder aankaart, dat er een spanningsveld was, dat we misschien de touwtjes wat uit handen zouden geven op een manier die we als raad niet prettig vinden, maar in mijn beleving is op dat moment nog niet vastgesteld, met of zonder accountant, dat het voorstel in strijd zou zijn met de Gemeentewet. In zoverre is dat vanuit mijn perspectief iets wat pas hier vandaag ter sprake is gekomen.

De voorzitter: De wethouder.

Wethouder mevrouw Molengraaf: Ik denk dat we al heel wat punten aangeraakt hebben. Het advies over het amendement van D66 is, denk ik, wel duidelijk na deze discussie. Ik denk dat de raad beter in positie gebracht wordt met het tweede amendement

van ChristenUnie/SGP, en dat dat meen ik echt. Ik denk dat u veel meer aan de voorkant komt van dit soort wijzigingen. Ik denk ook niet dat dat amendement het college ongelimiteerd de ruimte geeft. Immers, de raad beslist over die maandwijziging, dus ook over het bedrag dat er op dat moment staat. Op het moment dat u dat een belachelijk bedrag vindt, komt dat ter sprake, dus wij leggen veel transparanter verantwoording af over die wijzigingen en ik denk dat het goed is dat we dat ook echt in de verordening opnemen. Voor dat probleem is het dus een oplossing, denk ik, dat de raad aan de voorkant komt en echt het budgetrecht kan uitoefenen en dat het college veel transparanter verantwoording aflegt met de armslag die we krijgen. Vrijheid brengt ook verantwoordelijkheid met zich mee en op die manier willen we dat dan ook in de maandwijzigingen veel transparanter en uitgebreider doen.
De heer Schefferlie merkte op dat we nu al heel lang zonder collegeakkoord opereren, maar daarbij moet me echt het volgende van het hart. Ik heb in al mijn jaren in de raad nog nooit meegemaakt dat er überhaupt een collegeakkoord werd aangekondigd, laat staan met de raad gedeeld. Dat is ook geen akkoord waar de raad over gaat beslissen of zo, het is gewoon een werkprogramma van het college dat wij, omdat we prijs stellen op samenwerking, met u willen gaan delen.

De voorzitter: De heer Schefferlie.

De heer Schefferlie: Dat komt ook omdat er in het verleden gewoon een coalitieakkoord was waarin op hoofdlijnen financiële keuzes werden gemaakt. In het akkoord van u kunt u zoeken wat u wilt, maar daarin zult u ze niet vinden. Destijds bij de presentatie hebt u gezegd dat u het zou uitwerken in het collegeakkoord, dus wij hebben eigenlijk niet een fundamenteel kader voor de meest belangrijke keuzes die u in deze raadsperiode wilt maken. Binnenkort gaat u erachter komen, als u met het investeringsplafond en uw ambities op het IHP, met de starterswoningen, en noem de hele reeks maar op die u nog wilt, dat we eigenlijk helemaal geen complete afweging hebben kunnen maken. Misschien denkt u wel “het maakt niet uit, we gebruiken alles wat op cultuur staat straks wel, of misschien voor andere middelen”, maar wij weten het niet. U hebt ons daarop nog niet getrakteerd en daar kijken wij reikhalzend naar uit.

Wethouder mevrouw Molengraaf: Volgens mij hebt u vorig jaar gewoon een perspectiefnota gehad en een begroting en dat is het financiële kader waarmee wij nu opereren.

De heer Schefferlie: Daarmee loopt u verder op wat er al was en dan heb je totaal een politieke vertaalslag gemist van de uitkomst van de verkiezingen, de vanzelfsprekendheid van de cohesie in de coalitie. We weten het niet, het is programmatisch in ieder geval niet financieel vertaald en daarom is het voor ons veel moeilijker om zo’n fundamenteel recht eigenlijk aan te passen. Ik vond dat u hier en daar een goed antwoord had. Formeel blijft het volgens mij inderdaad zo dat de gemeenteraad bevoegd blijft om te besluiten, maar materieel brengt u wel een verschuiving in en dat vind ik moeilijk tegen de achtergrond van de fundamentele discussie die we helaas hier dan nog nooit hebben gevoerd over waar we onze programma’s mee gaan vullen financieel, en dat is gewoon jammer.

Wethouder mevrouw Molengraaf: Dat is zeker jammer, dat ben ik met u eens. Wij hebben er niet voor gekozen om in september overhaast met een soort extra perspectiefnota en dan direct nog weer een begroting te komen. Wij hebben zoveel mogelijk nog in de begroting willen wijzigen die toen ter tafel lag en wij gebruiken dit jaar om samen met u bij de perspectiefnota, met het collegeprogramma in de hand en de uitkomsten van de radarsessies voor de zomer, tot goede financiële kaders te komen.

De heer Schefferlie: Dat is toch een beetje lachwekkend aan het worden, want er is nog nooit zo'n lange coalitievorming geweest, om uiteindelijk met niks nieuws te komen over herverdeling van de financiële middelen, daar waar iedereen voor is gekomen. Dus dat knallen van u moet ik nog even afwachten. De belangrijkste zin uit het amendement van ChristenUnie/SGP hebt u kennelijk niet gelezen en misschien mag ik u die daarom even letterlijk voorlezen: "Het college behoudt de gewenste ruimte om bij een schuif tussen programma's (binnen de geldende budgettaire en beleidskaders) de reguliere besluitvormingsroute over te slaan en daarmee tijd, geld en overleg te besparen. Het college zet deze ruimte in om te 'knallen' voor onze stad!" Weet je wat ik dan zo moeilijk vind: wat is dan de reguliere besluitvorming? Als deze verordening deel uitmaakt van de reguliere besluitvorming straks, mag u daar dan ook van afwijken?

Wethouder mevrouw Molengraaf: Ik ga proberen u daar een antwoord op te geven. De reguliere besluitvorming is dat je voor elk voorstel, dus ook voor voorstellen om geld over te hevelen van het ene programma naar het andere programma, een raadsvoorstel maakt, dat in roulatie brengt, et cetera. Voor de verschuivingen, die dus al regelmatig gedaan zijn tussen programma's, hebben we de maandwijziging, waarvan wij nu zeggen: in het kader van de rechtmatigheidsverantwoording willen we daar iets mee als college, en dus willen we dat formaliseren. Door het amendement wordt dat nog aangescherpt, denk ik, en verbeterd. Dat is de reguliere besluitvorming. De heer Tekir gaf er een aantal voorbeelden van. Dat zijn inderdaad hele kleine bedragen, € 10.000, € 25.000, waarvan je je kunt afvragen of we daar elke keer het hele proces van de reguliere besluitvorming voor moeten doorlopen. De programma's liggen dicht bij elkaar, soms is het tussen sociaal domein en onderwijs, of vice versa, een extra training van bureau Halt bijvoorbeeld, moeten we daar dan een heel collegevoorstel voor schrijven, of kunnen we dat voorstel ook met een goede toelichting in de maandwijziging doen? Dat is waar het hier vanavond over gaat. Dus ja, wij stellen voor in deze financiële verordening: raad, volgens mij moet je dat niet willen, want dan haal je jezelf een heleboel extra werk op de hals. Als jullie ons het vertrouwen geven, en wij in de maandwijziging heel transparant en duidelijk het hoe, wat en waarom van deze verschuiving uitleggen, is het dan ook akkoord dat we dat op deze manier doen? Dat is eigenlijk wat hier voorligt, waarbij het amendement ons gaat helpen om u dat besluit over het budget te geven en daarna is het college pas geautoriseerd om die verplichting aan te gaan. Dat is de lijn.

De voorzitter: Mevrouw Van Oversteeg.

Mevrouw Van Oversteeg: Nu ik er zo eens over heb nagedacht, ook over wat de wethouder net als antwoord gaf, komt bij mij het idee op te proberen de twee amendementen eens met elkaar te verenigen. U zegt dat met het amendement van ChristenUnie/SGP eigenlijk een omissie wordt opgelost in het primaire voorstel. Daarmee

komt de raad in stelling doordat hij daarover met de maandwijziging expliciet besluit. Het amendement dat door de heer Tekir is toegelicht en door meerdere partijen is ingediend, ziet op een limitering van dat bedrag. Nu heb ik u net horen uitleggen voor welk probleem dit een oplossing is, dus dat er de afgelopen maanden al wel met budgetten is geschoven, maar nooit groter dan volgens mij € 30.000. Die € 60.000 zou daar kortom best bij passen. Hoe zou u daarnaar kijken, als we die twee combineren?

Wethouder mevrouw Molengraaf: Samenwerking is altijd goed, denk ik. Zelf ben ik er eigenlijk niet zo voor om een budget op te nemen, omdat ik denk dat de raad mans genoeg is om met meer informatieve maandwijzigingen af te wegen of dit een reëel bedrag is bij dit voorstel. Dus ik denk dat je het niet zozeer in het bedrag moet zoeken als wel in het principe. Maar het staat de raad natuurlijk vrij om dat te doen. Zelf zou ik liever wat meer ruimte hebben dan € 60.000, maar ik laat dat aan het oordeel van de raad over.

Mevrouw Van Oversteeg: Maar ik hoor u ook zeggen dat u de raad goed in stelling wilt brengen, en hoe groter het bedrag, hoe groter het onderwerp over het algemeen. Dat is denk ik wel een conclusie die we met elkaar delen. U heeft het over tijdwinst die daarmee geboekt kan worden, met name in de routing van de besluitvorming. Zeker bij grotere bedragen is het toch juist ook goed om het de aandacht te geven die het verdient en ook het podium te geven die het verdient?

Wethouder mevrouw Molengraaf: Precies, en dan maak je dus een voorstel.

Mevrouw Van Oversteeg: Dan maak je dus een voorstel dat gewoon in de raad wordt besproken, waarbij het in de rede ligt om te verwachten dat dat vaker het geval is bij 60+-voorstellen, die dan dus sowieso als regulier raadsvoorstel…

Wethouder mevrouw Molengraaf: Ik denk zelf meer aan een ton, maar ja, dan gaan we onderhandelen over de vraag wat nu genoeg is. Nogmaals: ik zou er zelf de voorkeur aan geven om er geen bedrag aan te koppelen, maar ons het vertrouwen te geven dat wij geen maandwijzigingen gaan voorstellen waarvan je zegt “nou, dat is wel echt een heel groot bedrag, dat kunnen wij niet beoordelen zo”. Nogmaals: ik zit niet te wachten op een bedrag, maar ik lig er ook niet van wakker.

De voorzitter: De heer Krol.

De heer Krol: Ja, bij wijze van interruptie. Ik weet niet of ik in deze fase ook een vraag aan mevrouw Van Oversteeg mag stellen, maar ik kan me zo voorstellen dat er best wel mutaties zijn die klein van bedrag zijn, maar toch meer vragen oproepen, dus ik vraag me af of een limitering de oplossing biedt voor het goede gesprek.

De voorzitter: Als dit een vraag aan mevrouw Van Oversteeg was, heb ik bijna de neiging voor te stellen na de termijn van de wethouder even te schorsen, zodat u dit onder het genot van een glaasje water of een kop koffie met elkaar kunt bespreken. Voor je het weet, komt de verbinding die mevrouw Van Oversteeg wilde leggen dan tot een oplossing met u samen. Ik kijk nog even naar de wethouder...

Wethouder mevrouw Molengraaf: Ik wil nog één afsluitende opmerking maken, want ik werd wel een beetje ongerust toen mevrouw Van Oversteeg opperde dat we dan de hele financiële verordening maar niet moeten goedkeuren. Dan denk ik: amendeer hem dan goed, want het is natuurlijk een ontzettend werk om zo'n verordening helemaal uit te pluizen en om dat weer in routing te brengen, en daar zitten ook gewoon data aan. Dus wij willen wel heel graag deze verordening vanavond vaststellen als het even kan, en dan het liefst met een goed amendement.
Dank u.

De heer Tekir: Voorzitter, ik heb nog een antwoord gemist. Het leek ons goed, na al deze ontwikkelingen, en ook het oordeel van de accountant erbij, om alle wijzigingen die voorliggen nog eens te bespreken met de accountant. Hoe kijkt de wethouder daartegen aan?

Wethouder mevrouw Molengraaf: De accountant kijkt hier bij de jaarstukken natuurlijk ook naar, ook naar de rechtmatigheid. En om nu alle artikelen van de financiële ververordening aan de accountant te gaan voorleggen.., dat doen we eigenlijk nooit, dus ik zie daar niet echt aanleiding voor.

De heer Tekir: Nou ja, het had nu een voorstel gescheeld dat niet kan. Maar goed, het antwoord is duidelijk.

Wethouder mevrouw Molengraaf: Ik weet niet of het voorstel zoals het er nu ligt wettelijk niet kan; dat vraag ik me ook nog af. Ik denk niet dat het zo scherp ligt. Ik denk wel dat het door het amendement beter wordt en meer recht doet aan de diverse rollen die we hebben.

De voorzitter: Ik constateer dat er wellicht een belevingsverschil is over wat wel en niet kan worden toegestaan.

Mevrouw Van Oversteeg: Voorzitter, ik heb nog één vraag onbeantwoord. U rondt nu af met de conclusie dat er een belevingsverschil is over de vraag of het wel of niet kan, maar ik heb de vraag gesteld wat de juridische consequenties zijn als het inderdaad strijdig is met de wetgeving. Ik kan me voorstellen dat u dat misschien niet van A tot Z kunt beantwoorden, en dan is een schriftelijke beantwoording naar mijn idee ook goed, maar misschien kan de wethouder wel een voorzet geven.

Wethouder mevrouw Molengraaf: U hebt gevraagd of we het dan niet ter vernietiging zouden moeten aanbieden of zo, en dat weet ik allemaal niet, maar ik schat in dat het niet strijdig is met de wet. Ik ga ervan uit dat de ambtenaren die in dit huis werken dat heel scherp hebben, Maar ik kan u best informatie sturen over welke route gevolgd moet worden als zoiets strijdig zou zijn met de wet, als u daar benieuwd naar bent.

De voorzitter: Dank u wel. Ik constateer dat er een collegevoorstel aan de gemeenteraad ligt en dat er twee amendementen liggen, beoogd ter verbetering van het voorstel. De suggestie die mevrouw Van Oversteeg deed om nog even te schorsen en met elkaar te kijken of we tot één amendement zouden kunnen komen, lijkt mij een uitdaging waard. Ik kijk even rond of u schorsing wilt.

De heer Tekir: Ja, graag.

De voorzitter: Goed, ik schors de vergadering (20.52 uur).

Schorsing

De voorzitter: De vergadering is heropend (21.11 uur). De woordvoerders zijn inmiddels binnen. Als die er wat langer over hebben gedaan, hebben ze, denk ik, ontzettend hun best gedaan om een poging te doen tot overeenstemming te komen. Of dat inderdaad zo is, zullen we zo meteen merken. Het woord is als eerste aan de heer Tekir namens D66.

De heer Tekir: Dank u wel, voorzitter. Ik moet u helaas teleurstellen. We hebben inderdaad getracht de beide amendementen bij elkaar te brengen, maar dat is, gelet op alle consequenties die beide voorstellen hebben, niet gelukt. Wij constateren dat het nu voorliggende voorstel niet rechtmatig is, althans niet op instemming van de accountant kan rekenen, en dat er meer tijd nodig zal zijn om tot een gedragen vervolg te kunnen komen, als we dat al zouden willen. Mijn primaire vraag aan het college is hoe het staat tegenover het idee om ter wille van de zorgvuldigheid – het gaat hier immers om een vrij belangrijke verordening die we met elkaar samenstellen – de behandeling van deze verordening een maand uit te stellen. Dat verzoek wil ik ook graag voorleggen aan uw raad, om zo met elkaar meer tijd te winnen en tot één vervolgamendement te komen.
Wat ons in de discussie in ieder geval duidelijk is geworden, is dat verschillende fracties hechten aan het budgetrecht van de raad. Duidelijk is ook dat dat budgetrecht niet overgeheveld kan worden. De verschillen ontstaan op het moment dat het college wordt geautoriseerd om te schuiven tussen programma's: moet daaraan een bepaalde limitering worden gekoppeld, of niet? In het amendement dat wij hebben ingediend stellen wij voor dat wel te doen, en wel met een limiet tot 60.000 euro. In het amendement van ChristenUnie/SGP wordt voorgesteld het college voorstellen te laten doen, die we vervolgens in de maandwijziging bespreken. Die maandwijziging is naar de mening van D66 niet de plek om met elkaar tot allerlei integrale afwegingen te komen, omdat het in de praktijk een verwerkingsmoment is voor genomen besluiten in de begroting. Op het moment dat het gaat om substantiële verschuivingen tussen programma's, zullen we daarvoor als raad wat meer tijd moeten nemen en zorgvuldige afwegingen moeten maken. Dat lukt niet in een maandwijziging met een tabel, al is het wel goed om, zoals de vorige keer al door het college is toegezegd, die maandwijziging te verrijken met toelichtingen, want die verschuivingen vinden al plaats en als je dat dan toch doet, kun je dat ook maar beter toelichten. We vinden ook nog steeds dat daaraan een limitering moet worden gebonden. Het bedrag van € 60.000 daarvoor is niet helemaal uit de lucht komen vallen. De meest recente verschuivingen tussen programma's zitten eigenlijk steeds onder die € 60.000 en daarvoor zou een dergelijke autorisatie voldoende moeten zijn. Het amendement dat wij hebben ingediend luidt letterlijk als volgt, eigenlijk in lijn met de formulering zoals nu in de financiële verordening: om het college *de bevoegdheid* te verlenen om te verschuiven tussen programma's. Gelet op het budgetrecht van de raad moet dat wel worden aangepast, en wel in die zin dat het college wordt *geautoriseerd* om budgettair-neutraal, passend binnen bestaand beleid, te schuiven tussen programma's tot

€ 60.000. Zo zou het helemaal kloppend zijn, waarbij het college de autorisatie krijgt en de raad het budgetrecht behoudt.
Daar wil ik het voor nu even bij laten, voorzitter. Dank u wel.

De voorzitter: Voor de helderheid: u handhaaft het amendement, maar wijzigt de tekst?

De heer Tekir: Ja.

De voorzitter: Het woord is aan de heer Krol.

De heer Krol: Dank u wel, voorzitter. Gelukkig hadden we in het gesprek ook wel wat zaken gemeen. Het budgetrecht van de raad vinden we allemaal heel belangrijk, maar we constateerden dat de amendementen toch wel heel verschillend zijn qua insteek en dat het broddelwerk gaat worden als we gaan proberen daar een soort soep van te maken.
In het amendement dat de heer Tekir aankondigt wordt een budgettaire grens aangegeven van € 60.000, een getal dat niet uit de lucht komt vallen, want het komt ook elders in de verordening terug. Een groot verschil echter met de andere plekken waar dit bedrag staat, is dat op die plekken die € 60.000 wel effect heeft op het begrotingssaldo en in dit voorstel heeft het geen effect op het begrotingssaldo, maar is het budgetneutraal. De praktijk zal zijn dat een kleine wijziging, een kleine schuif, meer vragen kan oproepen dan een grote schuif. Er kunnen best wel heel grote schuiven zijn, bijvoorbeeld rond onderwerpen die op het grensvlak zitten van twee programma's, noem iets van een schoolgebouw dat ook een andere bestemming krijgt en waarmee een grote schijf ook heel logisch is en misschien al op een andere manier aangekondigd wordt dat het eraan zit te komen en in de begrotingswijziging wordt meegenomen, of in de maandwijziging.
Er is nog een verschil. In het amendement dat ik namens een aantal partijen mocht aankondigen, en ook gestand houd, zit een iets passievere vorm van budgetrecht voor de raad, waarmee het college ook wat minder snel in de wielen gereden wordt om door te kunnen pakken, bijvoorbeeld bij zo'n groot project als ik net noemde, maar wel met instandhouding van het budgetrecht van de raad. Daar zit wel een principieel verschil, en dat geeft dan ook wat te kiezen hier. Ik hoorde de heer Tekir ook zeggen dat er weer ruimte moet zijn voor integrale afwegingen en in de voorbereidende sessie heb ik hem een paar keer horen zeggen "heroverwegingen door de raad". Nou, ik denk dat bij voorstellen die vaak zeer logisch zijn dan het risico ontstaat dat we aan micromanagement gaan doen en ik zou D66 willen beschermen voor een te sterke prikkel om allerlei amenderingen te weerstaan. Het is goed dat we echt hebben geprobeerd elkaar te vinden. Volgens mij kwam er ook wel uit dat we het komend jaar goed met elkaar willen volgen hoe het zal uitpakken en als we met elkaar constateren dat iets echt aanpassing of aanscherping behoeft, heb ik wel het vertrouwen dat we elkaar op dat moment weten te vinden.
Dank u wel.

De voorzitter: Ik begrijp dat u het amendement handhaaft in ongewijzigde vorm. De volgende spreker is de heer Van Veen.

De heer Van Veen: Dank u wel, voorzitter. Dit is eigenlijk een soort maidenspeech, want het is de eerste keer dat ik het zonder hulpmiddelen doe, waarvan akte.

Wat moet ik hier nou eens even van vinden? Wat ik niet snap is: als je het budgetrecht zo hoog in het vaandel hebt staan, waarom je dan het amendement van ChristenUnie/SGP en de rest van de partijen niet ambieert. Daar snap ik eigenlijk helemaal niks van.
Het amendement van D66 verschilt in principe niet zoveel van wat het al was. Het geeft het college de bevoegdheid om alle verplichtingen aan te gaan. En als je dan toch dat budgetrecht wilt hebben, waarom wacht je dan gewoon niet tot de raadsvergadering? Wacht tot de maandwijzingen er zijn en geef er dan een klap op! Wij gaan dus mee met de wethouder…

De heer Tekir: Daar wil ik even op reageren, voorzitter. In het voortraject hebben we heel goed afgewogen dat we twee dingen willen: enerzijds willen we dat het budgetrecht bij de raad blijft, dus op substantiële bedragen willen we als raad zelf een klap geven, met een goede afweging en goed onderbouwde voorstellen, en anderzijds willen we bij bedragen onder 60.000 euro, die te overzien zijn, dat het college slagvaardig handelt. U noemt dat "knallen', maar dat doet er niet toe. Dat is iets wat wij wel heel graag willen waarborgen. Wij kunnen ons namelijk goed voorstellen dat colleges, dagelijkse besturen in dit huis, soms op de dag een besluit moeten nemen en door moeten gaan, en dan is het van belang dat we daar wel achteraf de nodige toelichting op krijgen en hooguit achteraf kunnen corrigeren. Dat is wel wat wij nadrukkelijk mogelijk willen maken. In uw amendement zegt u eigenlijk: college, u moet altijd met een voorstel naar de raad komen, en dan ook nog eens via de maandwijziging, eigenlijk een financiële tabel waaraan geen enkele afweging ten grondslag ligt. Via dat middel wilt u een integrale afweging laten plaatsvinden in de raad en daar geloof ik niet zo in.

De voorzitter: Uw punt is helder. Ik zie mevrouw Hamann.

Mevrouw Hamann: Ik wil even reageren op de heer Tekir, die zegt dat het een tabel is zonder toelichting. Voortaan komt er echter wel een toelichting bij en daarop kan de raad ook reageren. Het is dus niet zo dat het zonder inhoud is. Dat zijn misverstanden, denk ik.

De heer Tekir: Inderdaad is toegezegd dat die toelichtingen komen, en dat lijkt me ook heel goed. Alleen, u voorkomt hiermee wel dat het college slagvaardig handelt, dat het college op het moment dat het moet al de nodige stappen kan zetten en verplichtingen kan aangaan. Dat willen wij graag toestaan tot een bedrag van € 60.000. Laat het college maar werken en bij substantiële bedragen terugkomen naar de raad, niet via de maandwijziging, maar via voorstellen, I&O's, B&A's, zoals we dat in dit huis gewend zijn.
Dank u wel.

De voorzitter: Duidelijk. Nog een interruptie van de heer Foppen.

De heer Foppen: Ik heb de heer Tekir horen zeggen dat het werken via de maandwijziging ervoor zorgt dat het college minder slagvaardig wordt, maar die link heb ik even niet gelegd. Het zou fijn zijn als de heer Tekir dat zou kunnen uitleggen.

De heer Tekir: Ik zal het toelichten. In het amendement dat u mede indient stelt u voor om het college voorstellen te laten doen aan de raad over verschuivingen tussen programma's via de maandwijziging. U maakt het daarmee onmogelijk dat het college adequaat en slagvaardig handelt op het moment dat het moet, en dat is wat we willen toestaan. Ja, het is een beetje gek, maar vanavond komt de oppositie op voor het college.

De heer Foppen: Ik kan me niet in die redenering vinden.

De voorzitter: De heer Van Veen.

De heer Van Veen: Heel simpel. We hebben één keer in de maand een raadsvergadering. Dus het college hoeft nooit langer dan vier weken te wachten.

De voorzitter: De heer Houtepen.

De heer Houtepen: Ja, voorzitter, even slechts to the point op de twee amendementen. Ik denk dat een van de amendementen volledig recht blijft doen aan het budgetrecht van de raad en dat het andere amendement dat in beginsel niet doet. Natuurlijk kunnen we zeggen dat een grens van bijvoorbeeld € 60.000 dan onderscheid zou maken tussen wat een substantieel bedrag is en wat niet, maar ik denk dat, afhankelijk van het onderwerp, het bedrag 'an sich' daar helemaal niet leidend voor is. In het voorstel zoals onder andere wij dat doen staat het het college nog steeds vrij om in plaats van, laten we het nu even samenvatten als een soort verkorte procedure om tot een verschuiving tussen programma's te komen, voor een bepaalde verschuiving waarvan zij denken dat die of gevoelig, of misschien substantieel te noemen is, en dat zou ook prima kunnen onder de € 60.000, het reguliere proces in te zetten en gewoon met een volledig raadsvoorstel te komen. Want ik ga er eigenlijk vanuit dat, los van mijn vertrouwen dat het college daarmee zorgvuldig om zal gaan, een wethouder ook niet zit te wachten op een raadsvergadering waarin iemand toch iets is opgevallen in de maandwijziging wat niet door de beugel zou kunnen volgens de raad en dat we hier dan tijdens de raadsvergadering een compleet onvoorbereid debat gaan voeren over een verschuiving waar heel veel vragen over zijn, maar wellicht misschien niet zoveel informatie als we zouden willen, ondanks de uitgebreidere toelichting. Kortom, ik denk dat het amendement zoals wij dat onder andere voorstellen volledig recht doet aan het budgetrecht van de raad, maar toch een bepaalde snelheid in het proces brengt waar je in een maand wel tot een verschuiving zou kunnen komen en wanneer je een I&O-/B&A-en raadsvergadering doet dat wellicht wel lastig is met de drukke agenda die we hebben.

De voorzitter: Dank u wel, meneer Houtepen. Wil mevrouw Hamann interrumperen?

Mevrouw Hamann: Nee, ik wil alleen weten of ik na de heer Foppen het woord kan krijgen.

De voorzitter: Ik hanteer de volgorde van de aanmeldingen uit de eerste termijn, en daarna kunt u zeker het woord krijgen.

De heer Foppen: Ik weet niet of dat ik daarmee het record van de vroegste interruptie ooit te pakken heb, maar goed!
Laat ik beginnen bij de woorden van de heer Van Veen. Die had het namelijk over hulpmiddelen en ik denk dat het amendement van ChristenUnie/SGP, dat wij mede indienen, een heel mooi hulpmiddel kan zijn, in de trant van: we gaan nu werken via die maandwijziging en dan is het juist belangrijk dat het college goed en expliciet het verzoek krijgt binnen die financiële verordening van: lever zoveel mogelijk informatie aan, zodat de raad in de positie komt om goede beslissingen te nemen.

De heer Tekir: Voorzitter, zou ik de heer Foppen een vraag mogen stellen?

De voorzitter: Meneer Tekir.

De heer Tekir: Ik wil even met u meegaan in het scenario dat er verschuivingen komen en dat we die krijgen wij als voorstel in de maandwijziging. Hoe ziet u dat in de praktijk voor u? In dit huis kennen we een vergadersysteem met informatie- en ontmoetingssessies, beraad- en adviessessies, waarin we zorgvuldig, door vragen te stellen, toenaderen naar een besluitvorming. Die stappen gaan we straks allemaal overslaan, we krijgen slechts een voorstel met wat toelichting in een maandwijziging en kunt u daar dan een goed afgewogen besluit over nemen? Hoe kijkt u daartegen aan? Ik zie dat namelijk niet gebeuren.

De heer Foppen: Ik vind het jammer dat de heer Tekir dat niet ziet gebeuren; laat ik daarmee beginnen, omdat ik het ook een stukje vertrouwenskwestie vind.

De voorzitter: Excuus, het woord is aan de heer Houtepen.

De heer Houtepen: Excuus dat ik voor de heer Foppen en wellicht voor mijn beurt spring, maar ik vind het heel bijzonder dat de heer Tekir dit zegt, want het voorstel dat de heer Tekir heeft ingediend doet juist wat we volgens u niet zouden moeten doen voor alles wat tot 60.000 euro verschoven wordt. Daarvoor gaan we in uw voorstel ook geen I&O-, B&A- en zorgvuldige procedures volgen.

De voorzitter: De heer Tekir. Ik stel overigens voor dat dit de laatste interruptie is over dit punt.

De heer Tekir: Dat is goed. Het klopt wat de heer Houtepen zegt, en wel omdat wij tot een bedrag van 60.000 euro het college willen autoriseren omwille van die slagvaardigheid.

De voorzitter: De heer Houtepen.

De heer Houtepen: U bent er dus heilig van overtuigd dat het bedrag daarin leidend is en niet zozeer het onderwerp, of het budget waarin geschoven wordt?

De voorzitter: De heer Tekir mag nog één keer ja of nee zeggen!

De heer Tekir: Gelet op de ervaringen van de afgelopen maanden / jaren dat die verschuivingen steeds onder die € 6.000 zitten: ja!

De voorzitter: Dank u wel. De heer Foppen.

De heer Foppen: Dank u wel, dan kan ik eindelijk de vraag van de heer Tekir beantwoorden. Ik zie het als volgt voor me. Op het moment dat het college zo'n schuif tussen programma's wil doen, zal het dat altijd zorgvuldig doen en met politieke tact. Dus op het moment dat er een bedrag is dat groter zal zijn dan die € 60.000, zou het college wel echt heel gek zijn om dat niet met de juiste toelichting te doen. Zoals de maandwijziging nu vaak gepresenteerd wordt, vind ik hem echt te mager en daarom vind ik het amendement van ChristenUnie/SGP, dat wij mede indienen, juist een mooie aanvulling, omdat je dan die extra informatie krijgt. Hoe dat er in de praktijk uit gaat zien, gaan we natuurlijk in de komende periode merken. Is dat voldoende voor de heer Tekir?

De heer Tekir: Ik vroeg hoe u dat in de praktijk ziet; dank daarvoor. Ik denk dat het lastig gaat worden, omdat we afwijken van het vergadersysteem.

De heer Foppen: In dat kader zou ik willen zeggen dat iets wat nieuw is altijd lastig aan de voorkant in te schatten is. Laten we het daarom vooral met elkaar gaan doen, om juist het college te laten knallen.
Daarmee rond ik af, voorzitter. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Mevrouw Van Oversteeg.

Mevrouw Van Oversteeg: Dank u wel, voorzitter. Helaas hebben we tijdens de schorsing uiteindelijk geen verandering kunnen brengen in de opstelling die vooraf was bepaald. Ik had dat echt gehoopt, omdat ik denk dat we een heleboel gelijkenissen hebben aangetroffen vandaag, maar inderdaad ook een paar verschillen. Ik ben dus ook wel benieuwd naar de tijdsdruk die er dan al dan niet op zit, anders zou ik nog best een poging willen doen.
De heer Tekir zeg ik dank voor het feit dat hij in het amendement een wijziging heeft aangebracht naar 'autorisatie', dat maakt het net wat meer kloppend en daarmee net wat meer passend. Inderdaad hadden we daarbij in ons achterhoofd om wat meer speelruimte richting het college te hebben ten opzichte van de uitvoering, maar wel gelimiteerd – dat vonden we wel een belangrijk verschil.
Het andere amendement heeft een wat passiever karakter en dat is precies de reden waarom ik al in eerste termijn heb aangegeven dat wij er gewoon ontzettend veel waarde aan hechten. Waarom dan wel tot die € 60.000? Nou, juist om die uitvoeringskracht te hebben en om juist ook daarna met een voldragen procedure richting de raad te komen, richting ook de erkenning die wij als raadsleden daarvoor krijgen, om dat proces netjes te doorlopen, om het goede besluit te nemen. Laten we dat ook niet als een obstakel zien. Ik vind dat deze raadsvergadering bijna als een soort obstakel wordt ervaren, terwijl ik denk: wij zijn het hoogste orgaan van de stad, laten we daar ook zuinig op zijn.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Van Oversteeg. Dan de heer Schefferlie.

De heer Schefferlie: Voorzitter. Als ik mijn ergernis over het feit dat er in deze raadsperiode eigenlijk geen fundamentele herijking van de financiën is geweest even parkeer, dan zijn er twee dingen die je in het algemeen heel graag zou willen: dat het budgetrecht bij de raad is, maar ook dat een college gewoon kan knallen, kan ondernemen. Vaak is je vertrouwen daarin natuurlijk wat groter als het je eigen college is; dat is gewoon eerlijk. Maar tegelijkertijd, als je daar doorheen kijkt: een college moet eigenlijk ondernemersruimte hebben. Dat zijn voor mij twee belangrijke criteria. We stellen, denk ik, met elkaar allemaal vast vandaag dat de verordening zoals die er aanvankelijk lag eigenlijk niet goed genoeg is om een akkoord te geven en dat het een amendement nodig heeft. Amendementen kunnen ook heel goed dienen om een voorstel te verbeteren, alleen: normaal gesproken probeer je daar een soort richtingswijziging in aan te brengen en hier zien we eigenlijk dat een hele belangrijke verordening als het gaat over dat budgetrecht van ons, echt een fundamentele reparatie nodig had via een van deze twee amendementen. Dat vind ik eigenlijk een reden, temeer omdat er eigenlijk in essentie veel consensus is, om te zeggen van: college, pak dat voorstel nu een maandje terug. Ik denk dat we naar buiten toe een veel betere indruk maken als een en ander verwerkt wordt in iets wat voor iedereen goed te slikken is bij wijze van spreken.

Eerlijk gezegd heb ik ook nog een wat afwijkende mening, denk ik, ten opzichte van zo'n beetje iedereen misschien wel. Vanuit de geest dat een college moet kunnen ondernemen, vind ik het voorstel van ChristenUnie/SGP eigenlijk een voorstel wat ik zelf als college in ieder geval niet zou willen, want je moet dan werkelijk overal voor naar die maandwijziging toe. Ik zou het pas een goed voorstel vinden als je er nog iets aan koppelt, namelijk een soort wendbaarheidsbudget voor het college. Wie weet, is dat een idee voor de perspectiefnota. Het is eigenlijk een traktatie, een bonus voor dit college, als het gaat om hun eigen speelruimte. Gun, als je wilt knallen, een college ook ruimte die niet precies al helemaal vooraf is ingekaderd. Het zou bijvoorbeeld een paar ton kunnen zijn, in het beste vertrouwen dat het college dat doet.
En over vertrouwen gesproken: je moet natuurlijk ook rekenen op de sensitiviteit van een college: dat ze weten in te schatten dat, als je iets verschuift van een programma, dat nooit fundamenteel ten koste gaat van wat je op dat andere programma zou willen. Als dat wel gebeurt, zeg je de eerste keer 'oei', de tweede keer 'foei' en de derde keer is het 'doei'. Dat is een mooi ritsje. Maar het college is natuurlijk niet zo onhandig om dat op die manier te doen, dus dat vertrouwen is er ook best wel, dat je dat goed.
Samengevat, voorzitter: laten we het terugnemen, even verbeteren en ook naar buiten toe de indruk wekken dat we over het fundamentele budgetrecht met elkaar iets verstandigs doen hoe we ermee omgaan. Wat ons betreft vinden we dan het amendement van D66 en vriendjes eigenlijk veel beter, juist omdat het ook nog een stukje slagkracht voor het college overlaat binnen overzichtelijke grenzen. Het amendement van ChristenUnie/SGP brengt in ieder geval nog een reparatie teweeg, waardoor het allemaal acceptabel wordt, maar niet wenselijk. Dus ja, hopelijk neemt het college de suggestie over om het even een maandje terug te pakken, en anders doen we het met het minst slechte idee. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, meneer Schefferlie. Uw suggestie dat het college een voorstel terugneemt schijnt op wettelijke bezwaren te stuiten, maar het college mag de raad wel voorstellen om het voorstel niet in behandeling te nemen. Het woord is aan mevrouw Hamann.

Mevrouw Hamann: Dank u wel, voorzitter. Ik kan heel kort zijn. Het gaat over het budgetrecht van de gemeenteraad en er wordt hier zomaar hardop gezegd dat we dan met z'n allen bezig zijn met iets onwettigs of zo, terwijl juist het tegendeel het geval is. We zijn bezig met rechtmatigheidszaken en dat moet nu beter geregeld worden dan het was, want tot nu toe had de raad er achteraf een klap op kunnen geven en werd er nooit vooraf gekeken door gemeenteraadsleden. Dat is in het vervolg wel het geval en dat is ook precies het principiële verschil tussen de twee amendementen. In het amendement van de heer Krol wordt heel nadrukkelijk een beroep gedaan op het budgetrecht van de gemeenteraad te allen tijde en daar hechten wij ook zeer aan. Wij vinden dat het dus op die manier goed geformuleerd is. Een voorstel om te schuiven komt eerst naar de gemeenteraad, met toelichting. Daar kan de gemeenteraad wat mee doen, die kan er eventueel ook nog op tegen zijn, die kan het amenderen of wat dan ook, het komt dan in de raad waar het thuishoort, en niet achteraf, zoals tot nu toe het geval was. Dus wij bestrijden ten zeerste dat dit onwettig is. Wij zijn het van harte eens met het amendement van de heer Krol. We zijn ook mede-indiener en we wij hopen dat er inderdaad wel slagvaardigheid kan zijn en snelheid en ondernemerschap. Ja, meneer Schefferlie, dat zal beperkt zijn, want de gemeenteraad is de gemeenteraad en daar is het

budgetrecht. Verder zien we dat dit veel discussie geeft en we zien ook uit naar weer een klankbordgroep financiën waarin we dit soort zaken vooraf beter kunnen bespreken.
Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Hamann. Ik kijk nog even naar de Partij van de Arbeid, mevrouw De Groot.

Mevrouw De Groot: Dank, voorzitter. Als je 's middags wordt geappt door de nestor van de raad met de vraag of je een dossier op financiën wilt overnemen, terwijl het eigenlijk een ver-van-je-bed-show is, is dat best een uitdaging, kan ik u vertellen. In de eerste termijn heb ik het even aangekeken, en het was best een fascinerende discussie tussen iedereen. Maar om even terug te komen op de uitspraak van de nestor met betrekking tot het geven van ruimte aan het college: wij willen ook graag ruimte aan het college geven, alleen hebben wij het idee dat het amendement van ChristenUnie/SGP die ruimte juist beperkt. En ruimte is voor ons ook niet dat je gelijk maar alle ruimte mag pakken. Daar zit toch ook wel een plafond aan, in dit geval € 60.000 waarmee we denken ook nog meer ruimte te geven dan vooralsnog nodig is, want zoals de heer Tekir hier ook al aangaf, zijn er nog nooit zulke hoge bedragen overgeheveld.
Ik wil nog wel even zeggen dat het jammer is dat de amendementen niet samengebracht konden worden. We hebben het hier over een fundamenteel recht van de gemeenteraad en er wordt nu vooral gekeken naar verschillen, terwijl ik denk dat we ook de kans hadden om de verschillen te overbruggen en te denken in oplossingen. Dat is helaas nu niet bereikt, terwijl het mooi zou zijn als er een breed gedragen amendement zou liggen van de hele raad, omdat het juist over zo'n fundamenteel recht gaat.
Dank, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw De Groot. Als er verder geen sprekers zijn, kijk ik naar wethouder Molengraaf voor haar beantwoording in tweede termijn.

Wethouder mevrouw Molengraaf: Voorzitter. Ik heb niet heel veel vragen gehad en ik wil ook niet de discussie helemaal over gaan doen. De conclusie die door sommige raadsleden geuit is dat de financiële verordening met het amendement van ChristenUnie/SGP niet rechtmatig zou zijn, deelt het college niet. Tot dit moment heeft de accountant nog nooit een opmerking gemaakt over de schuiven die al gebeurd zijn en verantwoord worden in de maandwijziging. Dus ik zou me niet kunnen voorstellen waarom dit dan nu onrechtmatig zou zijn, terwijl we de raad nu wel veel beter in positie brengen. Het gaat om verschuivingen die budgetneutraal en binnen bestaand beleid zijn op de programma's die niet om grote bedragen gaan. Ik heb van alle fracties gehoord dat zij hechten aan het budgetrecht. Dit wordt niet overgeheveld naar het college in deze financiële verordening als die geamendeerd wordt met het amendement van ChristenUnie/SGP, maar ook niet zoals het er nu staat, want dan blijft het budgetrecht uiteindelijk bij de raad. Alleen zit je met het knelpunt dat in de maandwijziging daarop door het college eigenlijk al een financieel voorschot is genomen. Dus zoals het nu is, is het eigenlijk niet correct, in de zin van: dan heb je als raad niet het budgetrecht. Wat ik heel lastig vind bij het amendement van D66 is dat de ene keer het betoog is "het gaat om het budgetrecht", en de andere keer de insteek wordt geuit "nee, maar we willen juist vrijheid voor het college", en dan dus de € 60.000 als inperking. Ik denk dat het amendement van ChristenUnie/SGP en andere zuiverder is en inderdaad beter dat budgetrecht borgt, tegelijkertijd het college ruimte geeft en een hele praktische invulling van allerlei kleine

schuiven waar je dan niet allemaal voorstellen voor hoeft te maken, maar gewoon in de maandwijziging een klap op kunt geven.
Ik ben het eens met de heer Krol, die zegt “laten we dit nu gewoon doen” en op enig moment ook evalueren als we al die maandwijzigingen, als het er heel veel zijn, ik ga ervan uit van niet, maar dat we daar dan gewoon eens naar kijken van: hoe loopt dit nu?
Er ontstond ook nog een beetje een soort woordendiscussie naar aanleiding van de wijziging die D66 in haar amendement aanbracht van ‘bevoegdheid’ naar ‘autorisatie”. Ik weet niet precies wat dan het verschil is, want is dan het college geautoriseerd en waarvoor dan precies? Volgens mij moet het zo blijven dat de raad uiteindelijk de autorisatie geeft aan het college om die maandwijziging uit te voeren. Ik ervaar de raad ook zeker niet als obstakel. Als ik die indruk heb gegeven – mevrouw Van Oversteeg zei dat ze dat gevoel kreeg –: ik heb volgens mij juist in mijn eerste termijn mijn waardering uitgesproken voor de manier waarop in de raad met scherpte naar dit stuk gekeken is. Er is geen fractie die zich ermee afgemaakt heeft van “oh, ingewikkeld, allerlei ambtelijke taal, weet je: we jassen hem erdoorheen”. We zijn hier nu al heel lang over bezig en ik denk dat dat goed is. Ik denk dat het ook goed is om de suggestie van mevrouw Hamann over te nemen. Dat heb ik overigens in I&O/B&A ook al gezegd. We smachten naar een klankbordgroep financiën waar we dit soort dingen goed in kunnen voorbespreken. Ik ga er niet over, ik kan het voorstel niet terugnemen, maar ik zou de raad willen adviseren om dit voorstel nu gewoon wel in stemming te laten brengen, zodat we verder kunnen met deze zaken. En mocht ik nog vragen zijn vergeten, maar ik dacht niet dat er heel veel vragen aan mij gesteld zijn, dan hoor ik dat nu graag.

De voorzitter: Dank u wel. Mevrouw Van Oversteeg.

Mevrouw Van Oversteeg: Ik hoor de wethouder zeggen dat ze graag wil dat het nu in stemming wordt gebracht, maar zit er ook echt een tijdsdruk op?

Wethouder mevrouw Molengraaf: Niet een tijdsdruk in die zin dat het voor een bepaalde datum klaar moet zijn, maar ik zie niet in waarom we dit een maand zouden moeten aanhouden, terwijl ik denk dat er qua standpunten niet heel veel zal veranderen. Dan gaan we over een maand waarschijnlijk dezelfde discussie krijgen.

De heer Tekir: Voorzitter, als ik daar iets over mag zeggen…

De voorzitter: De heer Tekir.

De heer Tekir: We hebben het in dit huis regelmatig over de bestuurscultuur en dat we daarin het een en ander willen forceren. Er dreigt nu vanavond een patstelling te ontstaan met twee amendementen, een vanuit de coalitie en een vanuit de oppositie, terwijl we tegelijkertijd met z’n allen constateren dat we in de basis het budgetrecht in stand willen houden en linksom of rechtsom enige slagvaardigheid aan het college willen toekennen. Vanuit die oproep, en zeker als er geen tijdsklem zit op deze verordening, zouden we toch met elkaar een poging moeten kunnen wagen om even zorgvuldig de tijd te nemen, ook in overleg te treden met de accountant –, want laten we daar ook gewoon niet omheen draaien: die vindt hier wat van – en dan volgende maand met een gedragen voorstel te komen. Ik zou die oproep toch ook willen herhalen aan uw raad.
Dank u wel.

De heer Krol: Mag ik daar even op reageren?

De voorzitter: De heer Krol.

De heer Krol: Ik hoor de heer Tekir een warm pleidooi houden en in de basis ben ik het daar wel mee eens, maar uiteindelijk is dit ook gewoon democratie. Gelukkig hebben we heel vaak besluiten genomen met wisselende meerderheden, dat was helemaal niet zo strak langs coalitie/oppositie-lijnen, misschien zelfs veel te weinig. Op dit punt was, als ik het voor mezelf analyseer, de eerste partij waarmee ik contact heb gehad over dit onderwerp überhaupt niet eens een coalitiepartij.

De voorzitter: Ik kijk nog even naar de heer Tekir. Hebt u het voorstel gedaan om het raadsvoorstel aan te houden, of niet?

De heer Tekir: Ja, dat dat verzoek heb ik gedaan aan uw raad, omdat ook het college duidelijk aangeeft dat er geen tijdsklem op zit. Maar goed, iedereen heeft daar een eigen afweging in te maken en als de afweging is dat we het vanavond hoe dan ook wel gaan besluiten, dan is dat de uitkomst.

De voorzitter: De wethouder heeft duidelijk een voorkeur uitgesproken voor een besluitvorming vanavond, ongeacht welk amendement eventueel aangenomen zou worden.

De heer Schefferlie: Voorzitter, mag ik een hele korte schorsing, van twee minuutjes of zo?

De voorzitter: Dat mag, het mogen ook drie minuten zijn, als het er maar geen tien worden. Ik schors de vergadering (21.47 uur)

Schorsing

De voorzitter: Het is ruimschoots drie minuten geleden dat we voor vijf minuten geschorst hebben. De vergadering is heropend (21.52 uur). Het woord is aan d Schefferlie, die om de schorsing had gevraagd.

De heer Schefferlie: Voorzitter. Bij zo'n onderwerp als dit zou je eigenlijk niet willen dat een hele grote minderheid niet meegewogen wordt als er eigenlijk geen fundamentele verschillen zijn, maar dat die nog niet genoeg bij elkaar gebracht kunnen worden in de voorstellen. Daarom wil ik een herhaalde oproep doen op basis van de schorsing om het voorstel een maandje terug te nemen en ik wil ook graag toelichten waarom. Daarnet is gezegd dat het amendement van D66 en andere niet het meest verstrekkend is. Dat is eigenlijk het amendement van ChristenUnie/SGP ten opzichte van het voorstel en dat brengt ons in een heel lastig pakket, want wij willen eigenlijk heel graag eerst weten of ons eigen amendement, dat we beter vinden, het wel of niet haalt. Pas daarna zouden we kunnen bedenken wat we doen met het amendement van ChristenUnie/SGP, omdat dat nog altijd beter is dan de verordening die er nu ligt. Al met al zijn er heel veel redenen om het voorstel een maandje terug te nemen en de consensus in de raad te gebruiken om beter over te komen naar buiten toe, in plaats van dat wij eigenlijk tot een onmogelijke constellatie komen in de volgorde van besluitvorming, wat ons zou noodzaken om negatief te moeten stemmen.

De voorzitter: Dank u wel. Zoals ik na de tweede termijn al opmerkte, is het niet aan het college om het voorstel terug te nemen, maar zal de raad het besluit moeten nemen om het terug te sturen naar het college, want het voorstel is in de raad gebracht. Ik stel voor bij handopsteken te stemmen. Wie is er voor om het voorstel terug te geven aan het college? Ik tel 10 stemmen voor. En dan even de tegenproef: wie is er tegen om het voorstel terug te geven en het dus nu in behandeling te nemen? Dat zijn 13 stemmen, en dat klopt in verband met de afwezigheid van mevrouw Metz. Ik had zelf mee moeten stemmen, maar dat heb ik niet gedaan; ik heb mij onthouden, dus het aantal klopt.
Hiermee is het voorstel afgewezen. Aan de orde is nu de stemming over de amendementen en daarna over het raadsvoorstel. Als eerste wordt gestemd over het meest verstrekkende voorstel ten opzichte van het voorstel van het college. Het voorstel van het college luidt – en dan doe ik het even heel plat – om het college de vrije ruimte te geven en achteraf bij de maandwijziging te verantwoorden wat is gewijzigd in de begroting. Het voorstel van D66 en andere is om dat ook te doen, maar beperkt tot € 60.000 per wijziging. Het voorstel van ChristenUnie/SGP is daarmee het meest verstrekkend, omdat zij helemaal dwars gaan tegenover voorstellen van het college. Eerst moeten de maandwijzigingen toegelicht worden en pas daarna, als ze goedgekeurd zijn door de raad, mogen ze uitgevoerd worden. Het amendement van ChristenUnie/SGP wordt derhalve als eerste in stemming gebracht.

De heer Schefferlie: Mag ik een stemverklaring afleggen, voorzitter?

De voorzitter: Ik had inderdaad ruimte moeten geven voor een stemverklaring, maar dat zal ik zo meteen doen.

De heer Schefferlie: Dan weet u het vast!

Amendement A2 wordt hierop in stemming gebracht en met 13 tegen 11 stemmen aanvaard.

Voor hebben gestemd de leden Bahlmann, Foppen, Klein, Van Gammeren, mw. Hamann, Houtepen, Van Houwelingen, Krol, De Pagter, Roeland, Van Santen, Van Veen en mw. Van 't Westende-de Bijl.

Tegen hebben gestemd de leden mw. Alba Heijdenrijk, Boutachkourt, Van der Geest, mw. De Groot, Koçak, Oostrum, mw. Van Oversteeg, mw. Pellikaan, Schefferlie, Tekir en Van Willigen.

De voorzitter: Het woord is aan de heer Schefferlie voor een stemverklaring.

De heer Schefferlie: Ik vind het heel treurig dat wij eigenlijk genoodzaakt zijn geweest om tegen te stemmen vanwege de besluitvormingsprocessen zoals we die vandaag per se dan toch willen inrichten. Dat vind ik jammer met het oog op alle mooie voornemens rond de bestuurscultuur en de manier waarop we naar buiten treden. Maar het is niet anders.
Dank u wel.

De voorzitter: Ik stel vast dat er geen andere stemverklaringen zijn. Over het andere amendement hoeven we niet meer te stemmen, zodat nu het raadsvoorstel in stemming kan worden gebracht.

De heer Schefferlie: Daar heb ik toch bezwaar tegen, voorzitter, want het amendement is niet ingetrokken en verdient gewoon een stemming. Misschien wordt dat ook wel aangenomen en weliswaar is het dan onverenigbaar, maar ik wil toch graag een stemming.

De voorzitter: Dan brengen we amendement A3, zoals het dan wordt, in stemming, waarin de tekst van het oorspronkelijke amendement is gewijzigd als volgt: "Het college wordt geautoriseerd om budgettair-neutraal, passend binnen bestaand beleid, te schuiven tussen programma's tot € 60.000". Ik stel vast dat er geen stemverklaringen zijn, zodat meteen tot stemming kan worden overgegaan.

Het amendement wordt in stemming gebracht en met 13 tegen 11 stemmen verworpen.

Voor hebben gestemd de leden mw. Alba Heijdenrijk, Boutachkourt, Van der Geest, mw. De Groot, Koçak, Oostrum, mw. Van Oversteeg, mw. Pellikaan, Schefferlie, Tekir en Van Willigen.

Tegen hebben gestemd de leden Bahlmann, Foppen, Klein, Van Gammeren, mw. Hamann, Houtepen, Van Houwelingen, Krol, De Pagter, Roeland, Van Santen, Van Veen en mw. Van 't Westende-de Bijl.

De voorzitter: Aan de orde is ten slotte de stemming over het raadsvoorstel van het college.

Mevrouw Van Oversteeg: Voorzitter, bij wijze van stemverklaring. Wij zullen tegen dit raadsvoorstel stemmen, niet alleen omdat het in eerste instantie al niet deugdelijk was, maar ook omdat wij het amendement niet hebben gesteund. We hebben geprobeerd een goede middenweg te vinden, er zat geen tijdsdruk op, zoals ook het college nog heeft bevestigd, en toch is besloten het door te drukken. Helaas is dan de consequentie dat wij tegen zullen stemmen.

De voorzitter: Dank u wel. Nog andere stemverklaringen?

De heer Schefferlie: Ja, voorzitter. Ik sluit me volledig aan bij mevrouw Van Oversteeg.

De heer Tekir: Voorzitter. Ook ik sluit mij aan bij mevrouw Van Oversteeg, met de aanvulling dat een inhoudelijk bezwaar op het inmiddels aangepaste voorstel ook is dat dit nu uitgaat van geen limitering en dat is waar wij niet mee willen instemmen. Dus wij zullen ook tegen het voorstel stemmen.
Dank u wel.

De voorzitter: Voor de goede orde: het voorstel is geamendeerd, dus er zit nu wel degelijk de limitering in dat alle voorstellen die het college doet via de maandwijziging moeten worden ingediend. Het college heeft dus geen vrijheid om zelf te handelen, anders dan na goedkeuring van het maandbesluit.

De heer Tekir: Precies, en daar zit geen limiet op. De routing via maandwijzigingen is niet iets wat op onze instemming kan rekenen.
Dank u wel.

De voorzitter: Helder, dan kan het voorstel nu in stemming worden gebracht.

Het geamendeerde raadsvoorstel wordt in stemming gebracht en met 13 tegen 11 stemmen aanvaard.

Voor hebben gestemd de leden Bahlmann, Foppen, Klein, Van Gammeren, mw. Hamann, Houtepen, Van Houwelingen, Krol, De Pagter, Roeland, Van Santen, Van Veen en mw. Van 't Westende-de Bijl.

Tegen hebben gestemd de leden mw. Alba Heijdenrijk, Boutachkourt, Van der Geest, mw. De Groot, Koçak, Oostrum, mw. Van Oversteeg, mw. Pellikaan, Schefferlie, Tekir en Van Willigen.

8. Overzicht begrotingswijzigingen februari 2023 (*2023-854599*)

Zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming wordt conform het voorstel van burgemeester en wethouders besloten.

9. Moties vreemd aan de orde van de dag

De voorzitter: Dames en heren. Aan de orde is de motie van D66 en andere inzake antidiscriminatiebeleid. Het woord is aan mevrouw Alba Heijdenrijk.

Mevrouw Alba Heijdenrijk: Een uitspraak van Loesje: “Discriminatie. Zwartwitdenken is makkelijk, maar is grijs niet de kleur van de toekomst?”
Voorzitter, raad. Voor u allen een ligt een motie voor een antidiscriminatiebeleid. Wellicht vraagt u zich af: waarom, is het een motie voor kadering of verantwoording? Ik kan u zeggen dat dat niet de intentie van deze motie is. Het is een uitnodiging om op het gebied van discriminatie eenduidig en transparant te zijn. Discriminatie komt helaas nog steeds voor in onze samenleving. Ook in onze gemeente geeft maar liefst 19% aan zich gediscrimineerd te voelen om verschillende redenen. Dat is onacceptabel en daar moeten we iets aan doen, iets dat verder reikt dan voorlichting, maar meer doet aan bestrijding. Daarom deze motie, een motie die oproept tot het ontwikkelen van een lokaal antidiscriminatiebeleid. Het is van groot belang dat onze gemeente een duidelijk beleid heeft om discriminatie tegen te gaan. Met een dergelijk beleid kunnen we ervoor zorgen dat iedereen in onze gemeente gelijkwaardig wordt behandeld, ongeacht afkomst, huidskleur, seksuele oriëntatie, genderidentiteit, religie, beperking of andere kenmerken. Daarom roepen D66 en PvdA het college op om vooral inspiratie te halen uit de Handreiking antidiscriminatiebeleid voor gemeenten. Deze handreiking biedt praktische handvatten voor het ontwikkelen en uitvoeren van een lokaal antidiscriminatiebeleid. Het is een belangrijk instrument om te zorgen dat discriminatie effectief kan worden bestreden. Daarnaast hebben al veel andere gemeenten deze handreiking overgenomen en succesvol toegepast. Laten we hier in onze gemeente dus niet achterblijven. Wij willen dan ook iedereen oproepen om deze motie te steunen en samen te werken aan een gemeente waarin iedereen zich veilig en welkom voelt, ongeacht wie je bent of waar je vandaan komt. Een echte Stad van Tolerantie dus. De motie heeft als inhoud gehoor te geven aan de oproep van de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties door antidiscriminatiebeleid te ontwikkelen.

Dat was het.

Motie M1: Antidiscriminatiebeleid
De raad van de gemeente Gorinchem,
in vergadering bijeen op donderdag 30 maart 2023;
verzoekt het college van burgemeester en wethouders:
gehoor te geven aan de oproep van de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, door antidiscriminatiebeleid te ontwikkelen;
en gaat over tot de orde van de dag.
Motivering
Discriminatie en racisme leggen de bijl aan de wortel van een vrije, rechtvaardige samenleving. Ze horen niet thuis in Gorinchem; de Stad van Tolerantie en een trotse Regenboogstad. Niet op de woningmarkt, niet op de arbeidsmarkt, niet op school en niet op straat. Nergens.
Desalniettemin ervaart één op de vijf Gorcumers en één op de vier Nederlanders discriminatie.[1] Bijvoorbeeld op basis van hun geslacht, leeftijd, seksuele oriëntatie, geloofsovertuiging of vanwege een handicap. Het staat een volwaardige en gelijkwaardige deelname aan de maatschappij in de weg en heeft een directe invloed op het welzijn, de gezondheid en de waardigheid van mensen.
De opdracht om discriminatie en racisme tegen te gaan is groot en vraagt om een aanpak op vele fronten.[2] Omdat discriminatie en racisme zich manifesteren in de directe leefomgeving, spelen gemeenten een belangrijke rol in de aanpak ervan. De minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties riep gemeenten daarom op om antidiscriminatiebeleid te ontwikkelen en op die manier de handschoen op te pakken in de strijd tegen discriminatie en racisme.[3]
De indiener(s) van deze motie verzoeken het college om gehoor te geven aan de oproep van de minister. Het college kan daarbij aansluiting vinden bij de vele handreikingen en handvatten die de minister aanbiedt, in samenwerking met de lokale antidiscriminatievoorziening (ADV).
De indiener(s) van deze motie onderstrepen, in lijn met de oproep van de minister, dat de aanpak van discriminatie en racisme zich niet (langer) leent voor een verkokerde aanpak via bijvoorbeeld enkel het sociaal domein. Een integraal, overkoepelend beleid is noodzakelijk om stappen te zetten richting een Gorinchem waar iedereen op gelijkwaardige basis vrij kan zijn. Want gelijke behandeling is de basis, het beginpunt en de eerste voorwaarde voor een rechtvaardige stad.
[1] Burgerpeiling Gemeente Gorinchem 2021;
Ervaren discriminatie in Nederland II 2021, Sociaal en Cultureel Planbureau
[2] Nationaal Programma tegen Discriminatie en Racisme 2022
[3] Brief over lokale aanpak van discriminatie en racisme 2022

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Alba Heijdenrijk. Ik heb als spreker de heer Roeland namens Stadsbelang.

De heer Roeland: Dank u wel, voorzitter. Laat ik beginnen met artikel 1 van onze Grondwet: “Allen die zich in Nederland bevinden, worden in gelijke gevallen gelijk behandeld. Discriminatie wegens godsdienst, levensovertuiging, politieke gezindheid, ras, geslacht, handicap, seksuele gerichtheid, of op welke grond dan ook, is niet toegestaan.” Op de website van onze gemeente is onder ‘Diversiteit en tolerantie’ aardig wat informatie te vinden over discriminatie en hoe je daarmee om moet gaan als je slachtoffer bent van discriminatie, onder andere het meldpunt Radar. En verder: Gorinchem is al een Stad van Tolerantie (2018) en Regenboogstad (2022). Hiermee zetten we al actief in op sociale acceptatie en veiligheid van alle inwoners in Gorinchem. Er is dus al diversiteitsbeleid, waar antidiscriminatie onderdeel van is. En vergeet de scholen niet, waar veel aandacht wordt besteed aan het voorkomen van discriminatie. Sinds 1 augustus 2021 is de Wet burgerschapsonderwijs voor basis- en middelbare scholen van kracht. De focus ligt hierbij op acht basiswaarden. Ik noem ze even: vrijheid van meningsuiting, gelijkwaardigheid, begrip voor anderen, verdraagzaamheid, autonomie, verantwoordelijkheidsbesef en het afwijzen van onverdraagzaamheid en discriminatie.

De Inspectie onderwijs toetst al op deze wet. Vraag voor mij aan D66 is: heeft D66 signalen opgevangen, of is D66 te rade gegaan bij bijvoorbeeld COC, sportverenigingen, jongerenwerk scholen, verenigingen en Gehandicaptenplatform, om maar eens wat te noemen, om deze motie nu te lanceren? Stadsbelang vraagt zich af wat je met deze motie extra wilt bereiken en wat de effecten daarvan zullen zijn.
Ik dank u wel.

Mevrouw Alba Heijdenrijk: Voorzitter…

De voorzitter: Mevrouw Alba Heijdenrijk. U mag in één keer antwoorden, u mag ook straks in tweede termijn alle vragen eventueel beantwoorden.

Mevrouw Alba Heijdenrijk: Dan doe ik dat wel.

De voorzitter: De volgende spreker is de heer Van Santen namens de VVD.

De heer Van Santen: Dank u, voorzitter. De motie is een reactie op de brief die minister Bruins Slot heeft geschreven en in die brief is aangegeven: “De aanpak van discriminatie wordt binnen veel gemeenten breed onderschreven, maar er zijn ook gemeenten die geen specifiek antidiscriminatiebeleid hebben”. Verder schrijft zij: “Ik zie dat er al veel gemeenten zijn die bezig zijn met dit onderwerp en er zijn mooie voorbeelden te vinden van de lokale aanpak van discriminatie”. Nou, heel eerlijk: wij denken dat Gorinchem bij de gemeenten zit die juist goed meedoen. Niet voor niets aan zijn wij al jaren bezig met het tegengaan van discriminatie. Ik hoorde de heer Roeland daar net ook een aantal voorbeelden van noemen, van ‘iedereen kan meedoen’ tot ‘begrijpelijke taal’ van Stad van Tolerantie, tot Regenboogstad. Nou, zo kunnen we best nog even doorgaan. En er zijn ook heel veel concrete voorbeelden in Gorinchem geweest, van simpele dingen als blinden-geleidelijnen – dat is overigens helemaal niet simpel – tot moties omtrent gebarentolken en Regenboogbanken. Er zijn talloze voorbeelden te noemen van hoe onze stad en raad hier zich al jaren voor inzetten, en daar ben ik ook best een beetje trots op. We zien dan ook niet zozeer in, hoe sympathiek ook, hoe nieuw beleid hier verder gaat helpen. Want wat ons betreft zitten we eigenlijk al op het goede spoor met elkaar, en dat spoor is om discriminatie zoveel mogelijk tegen te gaan, zo dicht mogelijk tegen honderd procent aan. We zien ook wel dat het overgrote deel van de Gorcumers het goed met elkaar voor heeft, en dat zie je ook terug in al die initiatieven die er zijn in de stad en de samenwerking. Dus wat de VVD betreft: pak door op dingen waar het niet goed gaat, niet zozeer met nieuw beleid, maar vooral concrete ideeën die daaraan bijdragen.
Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, meneer Van Santen. De heer De Pagter namens ChristenUnie/SGP.

De heer De Pagter: Dank u wel, voorzitter. We zijn allemaal bekend met artikel 1 van de Grondwet, en zo niet, dan wordt het tijd dat we dat uit ons hoofd gaan leren. De heer Roeland heeft hem zojuist nog een keer herhaald, dus als we dit terugkijken, kunnen we hem allemaal leren. Het artikel vormt namelijk de basis van tolerantie in ons land en in onze Gorcumse samenleving. We weten allemaal dat discriminatie hardnekkig is en daarom dagelijkse inzet van ons allemaal vraagt, zowel thuis als in de openbare ruimte

als op school. In Nederland is er antidiscriminatiebeleid en wordt op velerlei fronten hard gewerkt om discriminatie tegen te gaan. Het SZP roept op om uit de verkokerde houding te stappen, waarbij antidiscriminatiebeleid bij de verschillende ministeries is ondergebracht. Een integraal, overkoepelend beleid is noodzakelijk, integraal overkoepelend beleid dat vervolgens weer per ministerie ingevuld mag worden. Het SZP roept op om opgavegericht te gaan werken en specifiek te sturen op kenmerken van de opgaven die er voor Nederland liggen en dus ook in de gemeentes. Een onderdeel hiervan is het betrekken van burgers en andere partijen, publiek en privaat, zoals het SZP zelf zegt, om tot oplossingen te komen. Op 15 oktober 2020 is door onze fractie met vooruitziende blik een motie ingediend, Gorinchem Stad van Tolerante. In deze motie werd het college verzocht om aan de hand van cijfers over meldingen, discriminatie inzichtelijk te maken, wat de stand van zaken is in Gorinchem op het gebied van achterstelling, discriminatie en geweld jegens minderheden en daarbij ook om met diverse partijen in de stad in gesprek te gaan over dit onderwerp en op te halen wat er speelt naar aanleiding van de punten die in de motie genoemd werden, ook een analyse te maken van de problematiek in Gorinchem en deze met de raad te delen.
Voorzitter. De motie van D66 is sympathiek. Goed om te lezen dat onze collega-raadsleden eensgezind tegen discriminatie zijn en dat we hier blijvend aandacht voor moeten hebben. Echter, op velerlei fronten, aangevuld met kennis en moties uit het verleden, is er reeds voldoende voorhanden om in Gorinchem het antidiscriminatiebeleid vorm te geven of te herontwikkelen en nieuwe fases in het beleid door te voeren. Op basis van deze conclusies hebben wij het idee dat de motie sympathiek is, maar geen daadwerkelijke toevoeging heeft. Daar wil ik het graag bij laten.
Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel, meneer De Pagter. Ik heb de heer Foppen als volgende spreker.

De heer Foppen: Voorzitter, dank u wel. Laat ik beginnen met te zeggen dat tolerantie, emancipatie en diversiteit allemaal ontzettend belangrijke onderwerpen zijn. Zeker in een tijd waarin we zien dat er een grote radicalisering en polarisatie in de maatschappij plaatsvinden, is het des te belangrijker om jezelf als gemeente in te zetten voor sociale acceptatie, diversiteit en tolerantie. Pas wanneer iedereen gelijkwaardig behandeld wordt in de maatschappij kan namelijk gestreefd worden naar een echt rechtvaardige samenleving.
Het realiseren van een rechtvaardige samenleving is natuurlijk voor de SP een kernzaak. Om te streven naar die rechtvaardige samenleving, waarin iedereen ongeacht leeftijd, sekse, opleidingsniveau, geloofsovertuiging, geaardheid en nationaliteit gelijk is, heeft de gemeente lopend en bestaand emancipatie- en diversiteitsbeleid. Via dit bestaande beleid wordt gewerkt aan, en ik citeer dan direct vanuit het diversiteitsbeleid, hoe we discriminatie en uitsluiting op welke grond dan ook tegen kunnen gaan. De brief van de minister – de VVD haalde hem net al aan – over de aanpak van discriminatie en racisme, die ten grondslag ligt aan de motie van D66 en PvdA, zegt het eigenlijk ook al: diverse gemeentes zijn bezig met het maken van antidiscriminatiebeleid, of ze hebben het al. En Gorinchem heeft in alle eerlijkheid zijn zaken gewoon prima op orde, want die voldoet gewoon aan de oproep van de minister. We hebben namelijk al emancipatie- en

diversiteitsbeleid en juist dat stukje antidiscriminatie wordt daarin ook belicht. Verder zijn we aangesloten – dat is ook al eerder genoemd vanavond – bij een breder cluster maatschappelijk netwerk dat emancipatie en tolerantie promoot. Kortom, aan de strekking van de motie – ik citeer: "gehoor te geven aan de oproep van de minister van Binnenlandse Zaken door antidiscriminatiebeleid te ontwikkelen"– is dus eigenlijk al voldaan. De gemeente heeft namelijk al bestaand emancipatie- en diversiteitsbeleid.
Voorzitter. De motie is ontzettend sympathiek, laat ik dat wel gezegd hebben, maar iets ontwikkelen terwijl je het eigenlijk al hebt, klinkt mij heel erg gek in de oren. Je kunt namelijk niet iets ontwikkelen als je het al hebt. Maar goed, ik hoor graag van de wethouder hoe zij de motie leest in relatie tot het bestaande emancipatie- en diversiteitsbeleid, en natuurlijk ook de maatschappelijke partners die daaraan gekoppeld zijn. Daar laat ik het voor de eerste termijn even bij, voorzitter. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, meneer Foppen. De heer Boutachkourt voor Democraten Gorinchem.

De heer Boutachkourt: Dank u wel, voorzitter. Het onderwerp discriminatie is natuurlijk een belangrijk onderwerp dat constant aandacht verdient. Mooi als het college de uitgangspunten in de brief, waar de motie naar verwijst, omarmt en meeneemt in de herijking van bijvoorbeeld het diversiteitsbeleid. Als het goed is, gaat het college daarmee binnenkort ook aan de slag. Dit kan ook een mooie inspiratie zijn en daarvoor handvatten bieden. Wij lezen de motie dan ook als een soort van oproep: neem deze inspiratie en kennis mee in hetgeen we al doen, of nog op touw gaan zetten. Volgens ons kan er niet genoeg aandacht zijn voor dit onderwerp en hopelijk ziet het college dit ook als een stimulans. En als mensen vragen of dat nou nodig is, laat ik dan een klein praktisch voorbeeld noemen: artikel 1 van de Grondwet is recent gewijzigd, maar is dat ook overal in ons gemeentehuis gewijzigd? Volgens mij is het antwoord daarop 'nee'. Laat dat maar een stimulans zijn voor het college om hier actief mee aan de slag te gaan.
Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel, meneer Boutachkourt. Dan heb ik mevrouw De Groot nog.

Mevrouw De Groot: Dank, voorzitter. De gemeente Gorinchem is Stad van Tolerantie en Regenboogstad. Hiermee geven we aan dat actief ingezet wordt op sociale acceptatie en veiligheid van alle inwoners van Gorinchem. Maar helaas heeft nog één op de vijf Gorcumers te maken met discriminatie op basis van gender, leeftijd, seksuele oriëntatie, geloofsovertuiging of vanwege een handicap. Wat de Partij van de Arbeid betreft kan en moet dit aantal ervaringen met discriminatie omlaag. Ik wilde ook het eerste artikel van de Grondwet gaan quoten, maar dat is inmiddels al gedaan. In ieder geval is discriminatie not done en simpelweg ook niet wettelijk toegestaan. Hoewel in 2018 het emancipatie- en diversiteitsbeleid is vastgesteld, is de groep Gorcumers die discriminatie ervaart, namelijk één op de vijf, nog steeds even groot en dit is problematisch, juist omdat wij ons profileren als Stad van Tolerantie en als Regenboogstad. Ik hoor veel coalitiepartijen die kritisch zijn over deze motie, maar deze coalitie heeft wel in haar akkoord geschreven: "We willen dat iedereen in Gorinchem zichzelf kan zijn en ertoe doet". Het is een prachtig streven, maar vooralsnog geldt dit niet voor die één op de vijf Gorcumers die te maken heeft met discriminatie.

De voorzitter: Ik zie de heer Foppen.

De heer Foppen: Voorzitter. Ik hoor mevrouw De Groot zeggen dat de huidige coalitie graag de emancipatie wil verbeteren in Gorinchem en dat er minder discriminatie plaats moet vinden. En dan zou mijn antwoord terug zijn: uiteraard, want wie wil dat nou niet? Mijn reactie zou eigenlijk zijn: wat draagt deze motie dan bij om de discriminatie in Gorinchem omlaag te brengen ten opzichte van het huidige beleid?

Mevrouw De Groot: Voorzitter. Als ik mijn betoog mag vervolgen, zal de heer Foppen daar zo meteen achter komen.

De voorzitter: Prima, ga uw gang.

Mevrouw De Groot: Voor de groep van één op de vijf Gorcumers die te maken heeft met discriminatie, moeten wij meer doen. Samen met D66 roepen wij dan ook op om gehoor te geven aan de minister van Binnenlandse Zaken om antidiscriminatiebeleid te ontwikkelen. Antidiscriminatiebeleid kan gemakkelijk gekoppeld worden aan bestaand beleid, zoals Wmo-beleid, veiligheidsbeleid en zelfs al aan het bestaande emancipatie- en diversiteitsbeleid. Ik weet niet of jullie de handreiking al hebben gelezen, maar dit benoemt de minister zelfs. Door antidiscriminatiebeleid te koppelen aan andere beleidsterreinen kun je het verankeren en op die manier de continuïteit en duurzaamheid van aandacht en middelen voor antidiscriminatiebeleid garanderen. Het huidige emancipatie- en diversiteitsbeleid is met name gericht op de vraag hoe we discriminatie kunnen voorkomen, denk aan educatie en een voorbeeldfunctie zijn, maar er is bijna geen focus op het verminderen van gevolgen van discriminatie en het echt bestrijden daarvan. Die oproep doet de minister wel, en ze geeft daarbij een handreiking waarin goede tips en praktische adviezen staan die de gemeente kan uitvoeren. Het gaat er dus niet om dat wij nieuw beleid willen, wat ik vaker hoor deze avond, maar het gaat erom dat wij met de handreiking van de minister ons bestaande beleid kunnen aanvullen met antidiscriminatiebeleid en daarmee discriminatie effectiever kunnen bestrijden.
Voorzitter. Wat ons betreft kan en moet het anders. Iedere Gorcumer die discriminatie ervaart is er wat ons betreft een teveel. We moeten actie ondernemen om dit aantal te verminderen en laten we daarom ons beleid verder aanvullen met de handreiking van de minister en dan met name de focus ook gaan zetten op het verminderen van de gevolgen van discriminatie en het echt bestrijden daarvan. Iedereen verdient een veilige omgeving waar iedereen zichzelf mag en kan zijn.
Dank, voorzitter.

De heer Foppen: Voorzitter…

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw De Groot. De heer Foppen heeft geen antwoord gekregen...

De heer Foppen: Nee, exact. Ik heb geen antwoord gekregen op de vraag wat mevrouw De Groot met deze motie extra zou willen toevoegen aan het bestaande emancipatie- en diversiteitsbeleid. Op het moment dat je iets extra's wilt ontwikkelen – want blijkbaar willen we niets nieuws, dat hoor ik u tenminste zeggen –, wát willen we dan bovenop het bestaande emancipatiebeleid en waaraan willen we dat dan toevoegen? Juist het

bestaande emancipatie- en diversiteitsbeleid is erop gericht dat er beleidsintegraal wordt gewerkt, bijvoorbeeld als het gaat om cultuursubsidies. Dat wordt overigens ook heel duidelijk op de gemeentelijke website aangegeven.

De voorzitter: Mevrouw De Groot.

Mevrouw De Groot: Dank, voorzitter. Als de heer Foppen goed had geluisterd, had hij gehoord dat ik heb gezegd dat nu met name gefocust wordt op het voorkomen van discriminatie, zoals educatie en als voorbeeldfunctie zijn, en dat er weinig focus is op het daadwerkelijk bestrijden van discriminatie en het verminderen van de gevolgen van discriminatie. De handreiking biedt verschillende actiepunten die de gemeente kan ondernemen om dat wel te doen.

De heer Foppen: Voorzitter. Ik wil niet flauw zijn, maar dan heb ik eigenlijk nog steeds niks concreets extra's gehoord…

Mevrouw De Groot: Voorzitter, deze motie wil ook niet dat wij iets concreets gaan verzinnen. We roepen het college op gehoor te geven aan de oproep van de minister en die minister geeft in de handreiking verschillende acties die het college kan opnemen. Daar zijn wij niet voor. Het de slechts de oproep om de minister te volgen.

De heer Foppen: Een laatste keer nog, voorzitter, en dan stop ik ermee. Ik heb nog steeds geen concrete handreiking gehoord die we dan over zouden moeten nemen ten opzichte van het oude beleid.

De voorzitter: Het lijkt mij een herhaling van zetten te worden. Ik stel vast dat er geen andere sprekers zijn. Dan nodig ik wethouder Dansen graag uit om het hare erover te zeggen.

Wethouder mevrouw Dansen: Voorzitter. Ik vind dit lastig, want ik hoor heel veel verschillende dingen. Wat ik in ieder geval hoor, is een hele raad die vindt dat er niet gediscrimineerd moet worden in Gorinchem. Dat ben ik met jullie eens. Volgens mij zijn we dat allemaal met elkaar eens. Daarom is dit ook een sympathieke motie. Maar…, ja er is altijd een maar! Toen wij het beleid gingen maken dat er nu ligt, het emancipatie- en diversiteitsbeleid, hebben wij ons afgevraagd: moet dat niet een antidiscriminatiebeleid zijn? Daar wil je immers wat aan doen, iedereen wil iets doen aan discriminatie. We hebben er heel diep over nagedacht, met een heleboel mensen, ook meneer Tekir is daar nog bij betrokken geweest, en wij hebben bedacht, na er ook over gesproken te hebben met Movisie bijvoorbeeld, dat wij een positief beleid willen. Met de benaming 'antidiscriminatiebeleid' wordt benadrukt dat je tegen discriminatie bent, terwijl we met ons emancipatie- en diversiteitsbeleid laten zien waar we als stad voor staan, en dat is een inclusieve stad. Ik heb met bewondering naar de heer Roeland geluisterd, die eigenlijk heel mijn verhaal vertelde, dus ik doe het nu wat anders. De keuze die we toen gemaakt hebben, wil natuurlijk niet zeggen dat we geen actie ondernemen tegen discriminatie. Daar word ik wel een beetje verdrietig van, want er gebeurt zoveel in Gorinchem en we doen zo hard ons best. Ik heb een heel lijstje, dus ik ga jullie eventjes verblijden met wat verhalen, waarbij ik vast kan zeggen dat er in april een zeer uitgebreide RIB komt met een terugblik op de al bereikte doelen in de afgelopen periode over het hele beleid, maar die

wacht nog even op de definitieve cijfers uit 2022, dus daar mogen jullie nog even naar verlangen. Maar we doen verschrikkelijk veel, los van de bekende dingen als een Regenboogpad, een Regenboogbankje, vlaggen op Coming out day, en noem maar op. We zijn ook bijvoorbeeld dit jaar samen met Radar gestart met het voorlichten van professionals die in Gorinchem werken op cultureel sensitief en inclusief werken. Dat is inderdaad, zoals net werd gezegd, het voorkomen. Ik ben ook een groot gelover van de stelling dat je beter kunt voorkomen dan dat je moet gaan straffen. Partners als POORT6, de politie, The Mall, ‚jongerenwerk, het COA, scholen, kinderopvang, Wmo en het sociaal team hebben daar allemaal een uitnodiging voor gekregen en diverse partijen zijn aangesloten. We zijn ook van plan om dit jaar weer met Radar en de politie een antidiscriminatieproject voor middelbare scholen in Gorinchem op te starten. We hebben twee afstudeeropdrachten van HBO-studenten op het thema discriminatie gehad en we gaan nu aan de slag met de ontvangen adviezen. Deze waren voornamelijk het vergroten van bekendheid van Radar. Heel veel mensen die zich gediscrimineerd voelen weten niet dat je kunt klagen bij Radar en die weten heel vaak zeker niet dat, als je er wat aan wilt doen, als je aangifte wilt doen, zij met je mee kunnen lopen in dat traject. Daar maken bijzonder weinig mensen gebruik van. Maar ik kan u wel nu al vertellen dat, op het moment dat we dat gaan doen en er gaan meer mensen bij Radar aangifte doen van discriminatie, u over een half jaar of een jaar tegen mij zult zeggen in de raad: mevrouw Dansen, wat is er aan de hand in Gorinchem, er zijn veel meer mensen die gediscrimineerd worden, wat doet u daar eigenlijk aan? En dat komt dan doordat meer mensen gaan melden, dus die geef ik maar vast even mee, want dat is wel een risico.
We hebben een panel, dat aangegeven heeft ambassadeur op dit onderwerp te willen blijven. Dat is tevens een mooie groep mensen om aan het eind van dit jaar, begin volgend jaar, in gesprek te gaan voor het te updaten diversiteitsbeleid, want een heel aantal mensen heeft al aangegeven dat dat geactualiseerd moet worden, en dat gaat u allen – u bent allemaal zo betrokken – de kans geven om met mij mee te denken in een evaluatie van dat beleid, welke richting we verder moeten kiezen, en als u daar met z’n allen meer antidiscriminatiebeleid in wilt hebben, moet u daarom vragen, dan kunnen we kijken of we daarmee aan het werk kunnen. Maar op het moment dat iemand tegen mij zegt – ik noem even geen namen – “daar zijn wij niet voor”, dan zeg ik nu: daar bent u wél voor. Ik denk niet dat je dat als college moet aandragen, ik denk dat je dat met de raad, met de stad en met mensen die het aangaat moet doen. Daarom denk ik dat deze motie op dit moment echt niet nodig is. Ze is overbodig. We doen verschrikkelijk veel, we willen er met z’n allen mee verder en dat gaan we ook doen. Ik vind het prachtig dat u zo meevoelt, ik vind de motie ook uitermate sympathiek en ik hoop dat dat betekent dat u allemaal heel hard met mij mee gaat denken in het actualiseren van ons huidige beleid.
Dank u wel.

De voorzitter: Mevrouw De Groot.

Mevrouw De Groot: Dank. Ik hoor de wethouder zeggen dat we al heel veel doen, en daar zijn we ook trots op, maar nogmaals: ik hoor vooral de focus op het voorkomen van discriminatie. Ik begrijp dat voorkomen beter is dan genezen, naar toch gebeurt het nog bij één op de vijf Gorcumers, en daar is actie voor nodig. In de handreiking van de minister wordt die gegeven, dus ik snap eigenlijk niet zo goed waarom deze motie nu

overbodig zou zijn. Het is niet een verplichting, maar het is dat u er gehoor aan geeft, dat u ernaar kijkt en met voorstellen komt om antidiscriminatiebeleid ‘overall’ in te voeren.

Wethouder mevrouw Dansen: Ik kan natuurlijk gewoon weer herhalen wat ik daarnet allemaal al gezegd, maar laat ik proberen het samen te vatten. We hebben beleid, we hebben beleid dat goed is, we hebben beleid waar we een keuze in gemaakt hebben, we doen van alles. Het beleid dat we nu hebben gaan we actualiseren en op dat moment krijgt ook u de kans om ons mee te geven wat u vindt dat wat er in het nieuwe beleid, of in het aangepaste beleid, moet komen staan. Dat is de reden waarom we deze motie nu niet nodig hebben: omdat we gewoon trots op onszelf mogen zijn met z’n allen, dat we het al doen.

De voorzitter: Mevrouw Alba Heijdenrijk.

Mevrouw Alba Heijdenrijk: Ik ga daar ook niks aan afdoen, want ik denk ook dat er heel veel gebeurt, maar ik blijf erbij dat om en nabij de 20%, dat zijn 7500 Gorcumers met de laatste telling, zich dus wel gediscrimineerd voelt. Nogmaals: ik ben het meer dan met u eens dat de Regenboogvlag en het Regenboogakkoord in z’n algemeenheid mooie stappen in de richting zijn. Daar hoort u mij en mijn collega van de PvdA ook zeer zeker niet over. Waar het ons om gaat, is dat ondanks alle inspanningen 20% zich gediscrimineerd voelt en de handreiking die er ligt is om te kijken hoe we wat mij betreft die 20% terug kunnen brengen naar nul.

De voorzitter: De heer Foppen.

De heer Foppen: Ik hoor mevrouw Albert Heidenrijk eigenlijk zeggen dat ze nog een extra inspanning verwacht van het college. Alleen, je kunt wel een motie indienen met de oproep om een antidiscriminatiebeleid te ontwikkelen, maar er gebeurt al zoveel in Gorinchem. Welke handreiking van de minister ziet u dan als een extra aanvulling op het beleid dat we al hebben waarmee je het college dan op pad stuurt? Iedereen hier is tegen discriminatie en iedereen hier wil die discriminatie naar nul, dat is de discussie niet. Maar hoe je dat effectief moet doen, daar ben ik nu naar op zoek. Welke handreikingen wilt u dan concreet meegeven aan het college?

Mevrouw Alba Heijdenrijk: De handreiking is te lezen. En ja, dan kunt u uw schouders ophalen, maar het was juist een uitnodiging, een open hand, om daarnaar te kijken. Ik ben het zeer zeker met wethouder Dansen eens dat voorkomen beter is dan genezen is, maar feit blijft dat 20% zich wel degelijk gediscrimineerd voelt. En dan denk ik dat we in ons beleid ergens de boot missen wat maakt dat we deze getallen nog steeds hebben.

De heer Foppen: Voorzitter, ik voel me geprikkeld om daar toch op te reageren. Dat we naar nul moeten, is duidelijk, dat er dus misschien een aanvulling moet komen, is ook duidelijk, dat is de kwestie niet. De kwestie is: wat willen we dan concreet ánders gaan doen? En daar hoor ik telkens geen antwoord op. Als u mij gewoon kunt vertellen welke handreikingen we over zouden moeten nemen, waarmee we het anders zouden moeten doen, dan wil ik méér dan naar u luisteren.

Wethouder mevrouw Dansen: Voorzitter, mag ik nog heel even? Ik sta er per slot van rekening nog….

De voorzitter: Wethouder Dansen mag nog en daarna doen we een tweede termijn.

Wethouder mevrouw Dansen: Dan nodig ik u aan het eind van mijn eerste termijn allemaal van ganser harte uit om met ons mee te gaan denken en neem daar die handreikingen in mee als we ons huidige beleid gaan actualiseren. Dat is de weg. We hebben op dit moment een beleid, we doen van alles, we gaan het komende jaar ook weer van alles doen en we gaan op weg naar geactualiseerd beleid. Denk daarover met ons mee, kom met die handreiking, maar ik zou het wel fijn vinden als ik dan ook gewoon concrete voorstellen krijg, want als iedereen zegt van "we moeten er wat aan gaan doen, ja, wat moeten we dan doen, nou: er iets aan doen", dan kan ik er niet zo heel veel mee. Daar ben ik ook eerlijk in, maar ik geef u de kans allemaal voor de tweede ronde.
Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, wethouder Dansen. Ik neem aan dat er behoefte is aan een tweede termijn. Het woord is aan mevrouw Alba Heijdenrijk, die tussendoor al een aantal pogingen deed om de vraag van de heer Roeland te beantwoorden.

Mevrouw Alba Heijdenrijk: Dank u wel, voorzitter. Ik heb heel hard geprobeerd om mee te schrijven, maar de waarheid gebiedt me te zeggen dat mijn geheugen nog niet helemaal daar is waar ik het zou willen hebben. Dus als ik een kleine reminder mag krijgen op de vraag van de heer Roeland….

De heer Roeland: Mijn vraag was of u signalen hebt opgevangen in het Gorinchemse bij COC, sportverenigingen, jongerenwerk, scholen en het Gehandicaptenplatform bijvoorbeeld, om eens wat te noemen, om deze motie te lanceren.

Mevrouw Alba Heijdenrijk: Nog niet zo heel lang geleden was ik bij een I&O/B&A over het sociaal domein waar onder andere de voorzitter van het Gehandicaptenplatform aanwezig was. Zij gaf meer dan eens te kennen zich niet altijd gehoord te voelen in de dingen waar gehandicapten tegenaan lopen of rijden. Vanuit dat standpunt merk ik wel degelijk dat niet elk platform zich even gehoord voelt. Daarnaast weet ik dat het COC zich niet gehoord voelt in de cijfers die gepresenteerd worden door de politie en Radar met betrekking tot het aantal meldingen die er zijn. Dus ja, in die zin hoor ik in de zijlijnen wel degelijk die geluiden terug. Daarnaast blijft voor mij die 20% overeind staan, waarvan ik denk: ja, hoeveel meer cijfers heb je dan nodig?
Dat gezegd hebbende: we hebben inderdaad een Radar die de wettelijke taak heeft om klachtenbehandeling en -registratie onder zijn hoede te hebben, die trainingen en voorlichtingen biedt, beleid dat gericht is op emancipatie en diversiteit. Maar waar wij met name naar op zoek zijn, is een manier waarop wij burgers en professionals daadwerkelijk ook betrekken bij het vinden van een oplossing waarmee we de discriminatie gaan bestrijden. Op dit moment is het beeld vooral nog gericht op de uitgestrekte hand om door middel van trainingen of voorlichting discriminatie te voorkomen, maar op het moment dat we doorkrijgen dat dat dus niet toereikend is, zullen we ook met de betrokken mensen en de professionals die daar helaas dagelijks mee van

doen hebben, om de tafel moeten om te kijken hoe we de handreikingen die daadwerkelijk naar voren worden gebracht in die zin in te bouwen in het Gorcumse. Een heel simpel voorbeeld dat in de handreiking genoemd wordt is het inkoopbeleid van de gemeente Utrecht, die bedrijven die zich schuldig hebben gemaakt aan welke vorm van discriminatie dan ook bant in aankoop- en inkoopbeleid. Zo zijn er meerdere dingen waarvan ik denk: er is van alles concreet te maken waar een algemene handreiking over gaat, dus iets wat landelijk uitgerold kan worden. Je kunt leren van elkaar, maar waar wij met name naar op zoek zijn is: wat doen wij in Gorinchem om het daadwerkelijk zover te krijgen dat we volgend jaar niet over 19% of 20% praten, maar wat mij betreft over 10% of 15%, en het allerliefst over geen enkel procent dat zich in Gorinchem gediscrimineerd voelt?

De voorzitter: Dank u wel. De heer Van Santen.

De heer Van Santen: Voorzitter. Het onderwerp gaat best wel iedereen aan en tegelijkertijd denk ik dat je met dit voorstel wel ergens tekort doet aan alle lopende initiatieven. Dat vind ik jammer, want, en daar hebben we het al over gehad, wij zijn best wel trots op alle initiatieven die er zijn en ook wat we de laatste jaren hebben ontplooid, en dan hoor ik: teveel preventie en niet op andere zaken. Nou, ik bestrijd dat een beetje, wat de Partij van de Arbeid zegt, want we doen op veel fronten ook uitvoering op heel veel punten. Ik heb ook dat onderzoek gelezen en daarin worden heel veel categorieën aangedragen, van leeftijd tot en met geslacht, tot en met de categorie ‘anders’ – ik weet niet wat dat is en ik heb geen idee hoe we dat gaan bestrijden –, maar goed, er staan heel veel dingen in en ik denk dat we op al die dingen heel veel doen. Bijvoorbeeld als het gaat om seksualiteit, hebben we juist heel veel gedaan en als het gaat om mensen met beperkingen heb ik net ook wat voorbeelden genoemd. Op al die vlakken doen we wat en dat kan altijd beter, dat wil ik ook niet tegenwerpen, we moeten daar blijven verbeteren en dan denk ik ook dat, als je dingen meer concreet wilt doen, je juist moet inzetten op concrete ideeën en doorpakken en actualiseren op bestaande dingen die er zijn en niet nog een keer met nieuw beleid. Maar ik heb het al meer mensen horen zeggen vanavond: doorpakken met nieuwe ideeën, concrete ideeën, dat is wat eraan bijdraagt.
En dan wil ik even richting de heer Boutachkourt nog wat zeggen…

Mevrouw De Groot: Voorzitter!

De voorzitter: Mevrouw De Groot.

Mevrouw De Groot: Dank u wel. Ik hoor u nu weer over nieuw beleid en nieuwe ideeën concreet aanpakken, maar dat proberen we ook met deze motie. We roepen op om naar die handreiking te kijken waar wel meer dan 20 acties in staan die ondernomen kunnen worden om discriminatie aan te pakken. Daar staan nieuwe ideeën in die we kunnen aanpakken, dus ik snap niet waarom er zoveel tegengeluiden zijn.

De heer Van Santen: Nou, dat zal ik u uitleggen. Kijk, er zijn heel veel initiatieven geweest de afgelopen jaren, dus als u nu zegt “er zit daar een van de initiatieven bij die we nog niet hebben gedaan om wat voor reden dan ook”, en u heeft daar een concreet voorstel voor, dan ben ik bereid daarnaar te luisteren, maar op dit moment zie ik dat niet.

Ik denk dat er juist heel veel initiatieven zijn en ik volg daarin ook de redenatie van de wethouder. We hebben een aantal beleidsstukken die ook moeten worden geactualiseerd. Breng het daar dan in en kom niet met een heel nieuw verzoek tot een heel nieuw plan van aanpak daarin.

Mevrouw De Groot: We komen ook niet met het verzoek om een heel nieuw plan te schrijven. We komen met een verzoek om het aanvullend te doen op het beleid dat er al is en dat kan nog geactualiseerd worden volgend jaar, maar er is ook nu actie nodig.

De heer Van Santen: Zo lees ik de motie in ieder geval niet.
Ten slotte wil ik aan het adres van de heer Boutachkourt nog het volgende opmerken. De Grondwet is inderdaad aangepast, maar die moet je hier niet opnieuw vaststellen. De Grondwet geldt voor iedereen, dus ook in dit huis.

De heer Boutachkourt: Volgens mij hebt u mij verkeerd begrepen, meneer Van Santen. Ik bedoel meer dat op sommige plekken ‘artikel 1’ staat, maar daar staat hij nog in de oude vorm.

De heer Van Santen: O, dat zouden we dan moeten actualiseren? Dat ben ik met u eens. Tot zover.

De voorzitter: Dank u wel, meneer Van Santen. De heer De Pagter is de volgende spreker.

De heer De Pagter: Dank u wel, voorzitter. De motie is sympathiek. Er gebeurt ontzettend veel in Gorinchem. De motie roept op om beleid te actualiseren, wat inderdaad een verantwoordelijkheid is van het college. Ik zou eigenlijk willen voorstellen om de motie nu aan te houden en een moment in te plannen om daarover met elkaar van gedachten te wisselen en te zeggen wat er in het beleid zou moeten komen.

De voorzitter: Dank u wel, meneer De Pagter. Ik zie de heer Foppen.

De heer Foppen: Voorzitter, dank u wel. Ik zal mijn eerste termijn niet overdoen, ik denk dat ik daarin redelijk duidelijk geweest ben, inclusief alle interrupties. Waar ik blij mee ben, laat ik dat als eerste zeggen, is dat de wethouder zoveel initiatieven weet te omschrijven en weet te benoemen. Dat betekent namelijk dat wij op dit moment gewoon ontzettend veel trajecten hebben lopen betreffende emancipatie en tolerantie in Gorinchem. Betekent dat dan dat je meteen alle discriminatie uitgeband hebt en dat iedereen meteen gelijk is? Natuurlijk niet, dat blijft altijd een lopend traject. Ik heb de wethouder in dat kader ook horen zeggen dat we een beleidsherziening gaan doen in 2024, omdat het oude beleid op dat moment afloopt. Laten we vooral met iedereen hier in de raad daarover meedenken, en niet te vergeten ook het maatschappelijk middenveld in Gorinchem, omdat juist daar een heleboel expertise te halen valt. In dat kader zou ik ook willen zeggen: neem de motie die nu voorligt ook mee naar dat moment.
Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, meneer Foppen. De heer Boutachkourt.

De heer Boutachkourt: Dank u wel, voorzitter. Mooi hoe de wethouder ons nog meegeeft wat Gorinchem allemaal doet op dit gebied. Dat maakt ons trots en onderstreept ook de gevoelde urgentie en energie op dit onderwerp. Wij vinden deze handreiking eigenlijk een mooie motivatie en inspiratie, die kan dienen op het moment dat we ons diversiteits- en emancipatiebeleid gaan herijken. Dit beleid is vijf jaar geleden vastgesteld en deze handreiking kan nieuwe, goede accenten en inzichten bevatten. Waarom zouden we dit niet omarmen als college en als raad? Daarom zien we de motie als een mooie handreiking, die willen we dan ook aangrijpen en we staan daarom ook positief tegenover deze motie.
Ten slotte het verzoek van de heer De Pagter om de motie aan te houden. Ik weet niet of ik daar nu al op moet ingaan, maar wij vinden het gezien het onderwerp en de urgentie gewoon belangrijk om daar nu wat van te vinden. Wij vinden het signaal ook heel belangrijk en daarom zijn we hier niet voor.

De voorzitter: Dank u wel. Mevrouw De Groot.

Mevrouw De Groot: Dank, voorzitter. Ik wil toch maar eerst gezegd hebben dat wij niet op nieuw beleid uit zijn en dat het een aanvulling is op het bestaande beleid. Wij hebben juist geen acties benoemd, omdat we uiteindelijk – en dat is vanavond al vaker gezegd – een ondernemend college hebben dat wij de vrijheid geven om zelf keuzes te maken in welke acties het wil ondernemen. Maar als we het dan toch over acties hebben: zoals ik al eerder zei, staan in het document verschillende acties zoals #datmeenjeniet, of Route van verzoening Amersfoort, waarmee je een route langs historische gebeurtenissen maakt waar ook discriminatie een onderdeel van is. Je hebt de Blue Eyes/Brown Eyes-gesprekken, ik weet niet of jullie het programma op televisie wel eens hebben gezien, maar het was een zeer interessante serie. Hoe dan ook, er staan echt heel veel voorbeelden in de handreiking van de minister. Ik vind het niet onze taak om specifiek te gaan zeggen wat wel of niet gedaan moet worden, daar vind ik de wethouder verantwoordelijk voor. Zij moet een voorstel maken met wat zij belangrijk vindt en wij moeten dan vervolgens zeggen of wij het daarmee eens zijn of niet. Wij kunnen wij nu wel hele specifieke acties gaan benoemen, maar die handreiking is juist bedoeld voor gemeenten om handvatten te bieden in de acties die zij kunnen ondernemen.
Dank, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw De Groot. Als laatste is het woord aan wethouder Dansen.

Wethouder mevrouw Dansen: Voorzitter. Mevrouw De Groot was de laatste, dus dat blijft eventjes het meest dichtbij hangen. Ik vind het heel mooi dat u tegen mij zegt dat ik de wethouder ben die met ideeën moet komen. Dat heb ik vijf jaar geleden ook gedaan en daar bent u het nu niet mee eens, getuige de motie die ik krijg waarin alles anders moet, dus ik vind dat wel een beetje lastig….

De voorzitter: Mevrouw Alba Heijdenrijk.

Mevrouw Alba Heijdenrijk: Nogmaals, en dan vallen we echt in herhaling: het gaat er niet om dat alles anders moet. Wij willen graag dat er een beeld komt op die 20% en wat

wij in Gorinchem met betrekking tot het tegengaan van discriminatie nog meer zouden kunnen doen, en daarin denk ik dat al heel veel gebeurt. Daar doen we niks aan af. Het is ook niet een Wet van Meden of Perzen dat er iets heel anders op tafel moet komen. Er ligt een brief van het ministerie waarin een handreiking wordt gedaan om per gemeente een appel te doen tegen discriminatie. Dat is de handreiking die wij in deze motie bedoelen.

Wethouder mevrouw Dansen: We draaien een beetje in kringetjes. We hebben een beleid, daar zijn we het over eens, we doen goede dingen in Gorinchem, daar zijn we het ook over eens. Het ene gedeelte van de raad vindt dat het goed is en dat we daarmee door moeten gaan, een ander gedeelte van de raad zegt dat niet te willen. Ik stel voor te doen wat we al van plan waren te doen, in ieder geval wat we met het college al van plan waren te doen, namelijk een actualiseringsproces in te zetten op het huidige beleid, daarin mee te nemen wat u allemaal inbrengt en wat ik uit de stad verder ingebracht krijg. In 2024 moeten we een nieuw beleid hebben en ik stel me voor dat we daarmee in het derde kwartaal kunnen gaan beginnen, althans in ieder geval daarover in gesprek kunnen gaan. Dat is wat het is en dat is ook wat we kunnen doen. Ik krijg de ruimte van de raad om het zelf te doen en dat gaan we ook doen. Volgens mij zijn we het daar allemaal mee eens. Ik wil u wel meegeven om in het geheel ook na te denken over wat we allemaal doen, want in de vorige periode is ons budget gehalveerd, en dat is een beetje jammer. Als we meer willen doen, maakt dat het wel een beetje lastig.

De heer Schefferlie: Voorzitter, bij wijze van interruptie: betekent dit dan dat de wethouder nu pleit voor extra budget en, zo, ja, wat gaat u daar dan mee doen?

Wethouder mevrouw Dansen: Ik pleit niet voor extra budget, ik gaf een voorbeeld. U roept allemaal tegen mij dat ik meer moet doen, en blijkbaar moet ik dat doen met minder geld. Ik ben altijd wel voor creativiteit, maar het maakt het wel lastiger.

De heer Schefferlie: Maar lukt dat, of lukt u dat niet? U zegt dat u minder budget hebt en dat u het daar maar mee moet doen. Mijn vraag is dan: kunt u daar wel mee uit de voeten?

Wethouder mevrouw Dansen: Dat ligt eraan wat we nog meer gaan doen. Ik verval in herhalingen. We doén al heel veel, ik kan van mijn lijstje nog meer gaan opnoemen. Op het moment dat we met elkaar het beleid gaan evalueren en herijken en daar een mooi nieuw beleid, of aangepast beleid, van maken, gaan we nog meer doen. Daar hoort dan een budget bij en het ligt er helemaal aan wat u als raad in dat nieuwe of aangepaste budget neer gaat zetten, hoeveel we daarvoor nodig hebben. Zo simpel is dat.

De heer Schefferlie: Nou goed, ik ben heel benieuwd of u zich belemmerd voelt met het huidige budget, of niet, om al te doen wat nu nodig is.

Mevrouw Alba Heijdenrijk: Nogmaals: het gaat niet zozeer om méér doen als wel om kritisch kijken naar wat nu gebeurt.

De heer De Pagter: De motie van 2020 van ChristenUnie/SGP roept daartoe ook op, dus als die motie ingevuld is, komt er ook een antwoord op deze motie.

Mevrouw Alba Heijdenrijk: Maar in die motie is de handreiking van het ministerie niet meegenomen.

Mevrouw De Groot: Voorzitter, ik wil nog even toevoegen dat we het de hele tijd hebben over herijking van het beleid en actualisering van het beleid en volgens mij is dit een mooie voorzet om dat te gaan doen.

Wethouder mevrouw Dansen: Volgens mij heb ik al aangegeven dat we dat gaan doen, en dat ga ik heel graag met u allemaal doen.

Mevrouw De Groot: Maar u ontraadt wel deze motie, terwijl die juist een mooie voorzet geeft om het wel te doen.

Wethouder mevrouw Dansen: Ik zeg dat de motie overbodig is.

De heer Klein: Voorzitter. Het is misschien niet helemaal mijn plek, maar volgens mij draaien we nu echt eindeloos in cirkels rond en ik denk dat we zo heel inefficiënt bezig zijn.
Dank u wel.

De voorzitter: Ik denk dat u gelijk hebt, we hebben de standpunten nu wel drie of vier keer langs horen komen. Dank u wel, wethouder, dank u wel andere sprekers. Ik heb nog één formele vraag aan de indieners van de motie: bent u bereid om de motie aan te houden, zoals door de heer De Pagter werd gevraagd, of wilt u de motie in stemming laten brengen?

Mevrouw De Groot: In stemming brengen alstublieft.

De voorzitter: Voor mevrouw Alba Heijdenrijk geldt hetzelfde, zie ik. Dan brengen we de motie in stemming. Ik bied vooraf de mogelijkheid een stemverklaring af te leggen.

Mevrouw Hamann: Voorzitter. Gorcum Actief is vanzelfsprekend voor een diversiteitsbeleid. We doen heel erg veel, we prijzen het college daarvoor en we grijpen graag de handreiking aan om te gaan werken aan de actualisatie van dat beleid en allerlei dingen die we met z'n allen kunnen gaan bedenken, dus samen te gaan werken, samen met de stakeholders en de mensen uit het veld. Dat heeft onze voorkeur. Wij zijn tegen de motie.
Dank u.

De heer Foppen: Voorzitter. Laat ik allereerst zeggen dat de SP natuurlijk tegen discriminatie is, maar dat we het waardevol vinden om te kijken naar het emancipatiebeleid en het diversiteitsbeleid en niet het college met een kluitje het riet in te sturen. In deze motie staan geen concrete aanvullingen, dus wij zullen tegen deze motie stemmen.

De voorzitter: Ik stel vast dat er geen andere stemverklaringen zijn en dat de motie dus nu in stemming kan worden gebracht.

De motie wordt in stemming gebracht en met 13 tegen 11 stemmen verworpen.

Voor hebben gestemd de leden mw. Alba Heijdenrijk, Boutachkourt, Van der Geest, mw. De Groot, Koçak, Oostrum, mw. Van Oversteeg, mw. Pellikaan, Schefferlie, Tekir en Van Willigen.

Tegen hebben gestemd de leden Bahlmann, Foppen, Klein, Van Gammeren, mw. Hamann, Houtepen, Van Houwelingen, Krol, De Pagter, Roeland, Van Santen, Van Veen en mw. Van 't Westende-de Bijl.

De voorzitter: Dames en heren. Hiermee naderen we het einde van de vergadering, maar alvorens deze te sluiten deel ik u mede dat mevrouw Loderus na 6 april van rechtswege weer raadslid zal zijn na haar zwangerschap. Dat betekent dat we afscheid gaan nemen van de heer Roeland, die hierna zijn rol als fractieassistent voor de fractie van Stadsbelang weer zal oppakken, en ook in die rol zal hij worden gewaardeerd.
De heer Roland heeft in de raadsvergadering van 15 december 2022 de vervanging van mevrouw Loderus aangevangen. Dat mag gedurende 16 weken en die 16 weken zijn dan voorbij. Dat betekent dat we nu afscheid van u moeten nemen. U was vanavond nog te horen als spreker bij het antidiscriminatiebeleid. Verder kennen we u als iemand die heel rustig en gelijkmatig overkomt. U bent ook wel eens eigenzinnig en dat horen we ook van anderen nog wel eens terug. U maakt ook uw eigen keuzes nog wel eens, en dat is binnen de fractie soms ook wel een leuk discussiepunt, maar dat komt ieder raadslid toe. Je mag van mening verschillen en dan is het de bedoeling om daar via leuke discussies weer uit te komen. U was onder andere ook docent van een aantal raadsleden en oud-raadsleden, of in ieder geval coach, en u had ook in de huidige fractie een coachende rol vanaf het begin en uw rol als fractieassistent. We hebben het hier in de raad vaker over fractieassistenten, maar eigenlijk zijn fractieassistenten gewoon fractielid, zij het dat ze niet zijn gekozen door de kiezer. In dat opzicht heeft u gewoon een hele goede inbreng in uw fractie en indirect in de raad gehad, maar nu ook direct in de raad. Ik denk dat we u zeker terug blijven zien als nestor binnen de fractie van Stadsbelang, om de term ‘nestor’ ook maar eens te gebruiken. En u bent ook een trouw bezoeker van allerlei parallelsessies, hetzij in I&O, informatie en ontmoeting, hetzij bij Beraad & Advies.
Om een klein beetje die waardering tot uitdrukking te brengen, heb ik hier een bos bloemen namens de gemeenteraad, en die wil ik u aanbieden. *(Applaus)*

10. Sluiting

De voorzitter sluit te 22.58 uur de vergadering.

Sprekersindex:

Alba Heijdenrijk, mw. W.T.J., 36, 37, 38, 44, 45, 48, 49

Boutachkourt, A., 40, 47

Dansen, mw. E.L., 4, 5, 42, 43, 44, 48, 49, 50

Foppen, A.H.A., 12, 26, 27, 28, 39, 40, 41, 42, 44, 47, 50

Groot, mw. P. de, 30, 40, 41, 42, 43, 46, 48, 49, 50

Hamann, mw. E.W.H., 26, 27, 30, 50

Houtepen, M.C., 12, 19, 26, 28

Klein, J., 3, 50

Krol, A., 9, 10, 13, 15, 22, 24, 32

Molengraaf, mw. M.J., 5, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 31, 32

Oversteeg, mw. J. van, 13, 16, 18, 19, 21, 22, 23, 29, 32, 35

Pagter, M. de, 38, 47, 49

Polatli, F., 3

Roeland, P.M., 37, 45

Santen, N. van, 38, 46, 47

Schefferlie, P.C.J., 14, 15, 16, 17, 20, 29, 33, 34, 35, 49

Tekir, I., 4, 5, 6, 7, 10, 17, 18, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 32, 33, 35

Veen, D. van, 11, 13, 25, 26